

Upravništvo. Ljubljana, Knafljeva ulica 3 - Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126

JUTRO

Izjaja vsak dan razen ponedeljka. Miročnina znaša mesečno Din 25.- Za inozemstvo Din 40.-

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Kitajske homatije

Evropska pozornost se obrne h Kitajski samo še takrat, kadar se tamkaj dogodi kaj povsem izrednega. Zakaj vsakdanjih poročil o notranjih borbah se je tudi najbolj potrpežljivi bralec že naveštel saj je prišel do prepričanja da medsebojnih konfliktov med tamkajšnjimi generali noče biti konec.

Vendar pa se je stanje v toku zadnjih let izboljšalo in to prav znatno. Generali, ki so v funkciji guvernerjev in vojaških poveljnikov gospodovali posameznim provincam, pa se brez konca in kraja borili med seboj, so se končno morali vendarle ukloniti močnejši centralni oblasti, ki je bolj in bolj prevladala. Odkar so predstavitelji stranke Kuomintang pričeli veliki pohod iz Kanton na sever ter po dobro izvedeni vojaški akciji dospeli do Nankinga in tamkaj osnovali centralno vlado, se je po-tranji položaj na Kitajskem začel popravljati. Čim dalje bolj poredko so se imenovala imena generalov, namesto njih pa pogosteje imena političnih funkcionarjev in voditeljev stranke Kuomintang, dediča vsečasne revolucionarne organizacije pod vodstvom Sunjatsena, ki je zmagovito izvedla veliko revolucijo. Politične ideje te stranke, ki si je zapisala za program reorganizacijo in modernizacijo Kine, so se polagoma začele izvajati in Kitajska je počasi dobivala novo lice. Prav v toku zadnjih mesecev so se množile vesti, ki so pripovedovale o uspehih novega reda, o napredujoči reorganizaciji o obnovi kitajske vojske, o gospodarski obnovi in politični konsolidaciji.

Duša vsega reorganizacijskega dela in celotne obnovitvene akcije je bil general Čangkajšek. Čangkajšek je imel poglavitve zasluge za uspeh pohoda iz Kanton v Nanking, njegovo delo so v glavnem politični in vojaški uspehi naravninske vlade, napredujoča konsolidacija Kine in sedanji red. Ničče seveda ne more dvomiti o tem, da je naloga delati red po tolikih generacijah anarhije brezpravja in nasilij, ena najmanj hvaležnih stvari, vloga, ki ne ustvarja simpatij med sodobniki. Zato se ne čudi nihče, da Čangkajšek ni popularna osebnost na Kitajskem, niti med političnimi pristajši. Nešto je že bilo prilik, ko se je pokazalo nasprotstvo napram njemu tudi v najožjem krogu strankinega vodstva. Toda pri vsem tem so morali z vseh strani priznavati, da je Čangkajšek eden najspodobnejših mož, kar jih je imela Kina, in da je on danes edini, ki je zmožen da vodi Kuomintang in z njim Kitajsko do novih uspehov na poti nacionalnega preporoda.

V raznih področjih se pojavlja opozicija napram Čangkajškovi taktiki in njegovim metodam. Ne na zadnjem mestu se ljudje spodbujajo nad njegovo taktiko napram Japonski. Toda dosedaj se je še vedno pokazalo, da neupravičeno. Ničče ne more trditi, da je mož prijatelj japonske orientacije. Nasprotno. Toda Čangkajšek je realist. On se dobro zaveda, da je danes blazno misliti na možnost oboroženega konflikta med Japonsko in Kitajsko. Zanj, ki je več let bival v Tokiju, kakor je bival tudi v Moskvi, ni nobenega dvoma, da tehnična oprema kitajske vojske ne pripušča nobenega dvoma o tem, kako zelo je inferiorna napram japonski oborožitvi. Zato je Čangkajšek uverjen, da se s politično propagando ne dosežejo uspehi napram Japonski, marveč da je edina pot, ki more voditi do njih, v sistematični pripravi, izvedljivi samo v teku daljše dobe, torej v temeljiti reorganizaciji celotne države. Samo v škodo more biti tej obnovi, ako se izvajajo konflikti s premočnimi sosedom, zato se je treba celo japonskim izzivanjem modro izmikati ter za vsako ceno onemogočiti njihujše, dokler država ni godna za resno podjetje. Kakor je res, da je s to svojo taktiko Čangkajšek zavedal na odpor nestrpnih, nepreudarnih in pretemperamentnih krogov, tako je tudi res, da je pri velikem delu oristašev in tudi drugod z njimi uspeval.

V to situacijo je nenadoma planila vest o prevratu, o akciji maršala Čangsuelianga. Da je presenetila najbolj na Kitajskem samem je razvidno iz dejstva, da se je sploh mogla izvesti, ne da bi jo bil Čangkajšek pravočasno preprečil. Ozadje Čangsueliangove akcije je še vedno zavito v temo, od nagibov, ki se navajajo z gotovostjo, je samo protijaponska nota njegovostvo podjetja. Zdi se vsekakor verjetno, da je ta del tolmačenja točen. Toda upravičenost s tem seveda še nikakor ni zagotovljena. Edino to se da zagovarjati, da je danes zunanjepolitični položaj Kine ugodnejši nego je bil še nedavno. Zakaj s tem, da sta se Japonska in Nemčija združili v protisovjetsko zvezo, je diplomatska geometrija sama odkazala mesto kitajski zunanji politiki, in sicer v prijateljsstvu, pa nemara zavezištvu s sovjetsko Rusijo, ki ji more biti v dragoceno podporo. Toda težko se da sklepati drugače, kakor da je tudi v tem primeru na mestu odlaganje konflikta ter sistematična priprava. Dočim bi morala preprečiti kakršnokoli napredovanje.

S te osnove je treba presojati Čangsuelianga in njegovo podjetje. Ta maršal je sin onega Čangsolina, ki je toliko let vladal domala povsem samostojno v Mandžuriji, opirajoč se na japonsko podporo. Ko se je začel odkimati od japonskega varuštva, je nenadoma »podlegel atentatu«. Čangsueliang, njegov sin, je prevzel vlado za njim, a se ni odlikoval s toliko preudarnostjo in spretnostjo. Zlasti je omembe vredno, da se je bil takrat zapletel v hud konflikt s sovjetsko Rusijo radi mandžurske železnice in da je moral Moskva poseči po vojaških represalijah, da ga je naučila respekta. Potem se je začel naslanjati na centralno vlado v Nankingu, kar sicer ni bila navada mandžurskih gospodarjev, pa se hkrati odkimati od Japonske. To je postalo zanj usodno. V Tokiu je nastal načrt, da si kratkoročno prilastijo deželo. Kako se je to zgodilo, je še v svežem spominu. Čang-

NEMČIJA IN ITALIJA BOSTA IZVEDLI ŠPANSKO AKCIJO DO KONCA

V rimskih političnih krogih sodijo, da je sedanji položaj v Španiji zelo ugoden za Italijo in Nemčijo

Rim, 16. decembra. b. Po mnenju italijanskih političnih krogov imajo španski dogodki čedalje večji vpliv na celotni politični sistem Evrope. V svojem odgovoru na francosko-angelsko pobudo sta sicer Italija in Nemčija v načelu sprejeli posredovalni predlog, vendar ta nihče ne prikriva skepse glede uspeha te pobude. V rimskih krogih gledajo na španski problem samo s prestižnega vidika lastnega režima. Italijansko časopisje se je postavilo na stališče, da gre sedaj v Španiji samo še za odločitev, ali naj obrani država svojo samostojnost in suverenost, ali pa naj se podvrže tujemu, vsiljenemu režimu.

Zato v Rimu ne govore več o državljanski vojni med dvema sprtima strankama istega naroda, marveč o pravem mednarodnem konfliktu, kakor poudarja to tudi časopisje, ki piše sedaj le še o sporu med španskim narodom na eni ter Sovjetsko unijo in evropskimi »ljudskimi frontami« na drugi strani. Zaradi tega prihajajo tu do zaključka, da je sleherni poskus uradnega posredovanja za pomirjenje Španije brez vsakega pomena, ker nima sedaj tako posredovanje nobene trdne osnove.

Borba med fašizmom in komunizmom

Skratka, v tukajšnjih krogih presojuje položaj v Španiji tako, kakor da gre odselej le še za prestiž in usodo dveh nasproti si stoječih dinamičnih sistemov: fašizma in komunizma. Pri tem izhajajo s stališča, da bi zmagala enega ali drugega sistema predstavljala zanj dejansko pravi trijumf, ki bi ne ostal brez usodnega vpliva tudi v ostali Evropi. Kajti zgodilo bi se prvič, da bi mistika fašističnega snopa ali mistika kladiva in srpa zmagala z orožjem. Zmaga ene bi nujno pomenilo poraz druge, in to ne samo v Španiji, temveč tudi drugod. Borba obeh mistik je že tako strastna, da na posredovanje med njima ni mogoče več misliti.

Italiji in Nemčiji gre za prestiž

Spričo tega sta Italija in Nemčija trdno odločeni, da gresta v svoji španski igri do konca, ker gre sedaj za prestiž njihovih lastnih režimov. To je bil v ostalem, kakor to priznava tudi italijansko časopisje, edini pravi namen italijansko-nemškega sporazuma z dne 23. oktobra, italijansko-nemškega priznanja Francove vlade, pa tudi nemško-japonske protikomunistične zveze z dne 25.

Katalonija za separadni mir

Zmernejši elementi za zaključitev bratomornega klanja na španskem

London, 16. decembra. o. »Daily Telegraph« in drugi listi poročajo, da je katalonska vlada pripravljena skleniti z generalom Francom separadni mir, zahteva pa, da prizna Franco ne glede na to, kako se bo končala državljanska vojna, popolno neodvisnost Katalonije kot samostojne republike. Komunisti in anarhisti se sicer protivijo sklenitvi separatajnega miru, češ da bi to silno oslabilo odpor madridske vlade, toda zmernejši krogi so odločno za to, da se napravi konec bratomornemu klanju. Za separadni mir kažejo vedno več razporenja tudi Baski, ki so iz Vatikana dobili nasvet, naj vsaj za božične praznike sklenejo premirje.

Vojno poročilo obrambnega odbora

Madrid, 16. decembra. AA. Odbor za obrambo Madrida je opoldne izdal naslednje poročilo:

Na madridskem bojišču ni bilo operacij. Madridsko letalstvo je razglašalo sovražno zbiranje čet v Caramanchelu in v Bruneti. Nacionalisti so si nadalje prizadevali, da prebijejo fronto v odseku Badajozja del Monte. Oddelki tujske legije so izvršili več na-

padov na republikanske položajke. Napredale smo povsed odločno zavrnili in jih naposled prejšili, da so se umaknili s težkimi izžubani v svoja izhodišča. Na fronti pri Alvi smo zavzeli postojanko Izasmendo. Iz nacionalističnega tabora Talavera, 16. decembra. b. Predvečernjim na zapadu Madrida pričete akcije so se večer nadaljevale. Pri tem so nacionalistične čete zavzele Boadillo. Borbe so bile zelo krvave ter so imele rdeče čete velike izgube. Nacionalistične čete so napadale z neverjetnim navdušenjem ter so zavzele palačo vojvode Sueca, v kateri so zaplenile 61 strojnico. Komunisti so imeli nad 200 mrtvih. Nacionalistične čete skušajo predvsem razširiti levo krilo vojske generala Mole. Pri akciji je sodelovalo tudi več tankov.

Mednarodna brigada šteje že 50.000 mož

Pariz, 16. decembra. o. »Figaro« poroča, da Rusija mrzlično pošilja orožje in vojaške potrebščine za madridsko vlado, obenem pa spravlja v Španijo tudi vedno večje vojaške

sueliang je moral zbežati na Kitajsko, a se odtle do vodilnih vlog ni mogel več povzpeti. Podoba je, da tudi z najnovejšo funkcijo ne bo uspel. O nagibih, ki so ga napolnili k upor, se mnogo razglablja. Da bi izvedel svojo akcijo v sporazumu s sovjeti, je skrajno malo verjetno, saj more Čangkajškova taktika tudi sovjetski Rusiji najbolj koristiti. Mnogo bolj bi bilo verjetno da bi delal v tišem sporazumu s Tokiom. Možna pa je še tretja zamisel, namreč da je izvedel svoj puč v težnji po večji vlogi, po uveljavljenju in podudarku odpora na črti, ki je Mandžuriji najbližja. Toda več kot nagibi so tu važni učinki. Podoba je, da tudi o teh ne more biti več dvoma. Čangsueliang po svoji nestanovitnosti in vihravosti nikakor ni mož, ki bi mogel tekrovati s Čangkajškom, niti po osebnih vrtilinah, niti po usposobljenosti za vodjo, poveljnika in državnika.

oddelke. V Batumu in Novorosijskem so te dni natovorili pet grških parnikov s puškami, topovi in tanki. Na njih se je vkrcalo tudi 500 oficirjev tehničnih čet ter večji oddelek pionirjev. Mednarodna brigada v Madridu šteje sedaj že nad 50.000 vojakov, med njimi 20.000 Rusov, ki so pod poveljstvom ruskega generala Kleberja čigar pravo ime je Fekete.

Novi prostovoljci za vladno vojsko

Pariz, 16. decembra. AA. »Echo de Paris« poroča, da je pri Pertezu prekoračilo mejo in odšlo v Španijo 500 francoskih levčarjev, ki so se prijavili kot prostovoljci katalonski armadi. Pri Cerberu je prekoračilo mejo 250 belgijskih in nizozemskih prostovoljcev, ki so bili prepeljeni preko francoskega ozemlja v tovornih vrzovih in so bili navedeni kot blago. List tudi trdi, da je bilo iz Toulousea odposlanih v Španijo troje letal, med njimi eno angleške konstrukcije.

Glede na vsa ta politična in strateška ugotovanja rimskih krogov je razumljiva rezerviranost italijanske vlade tudi glede najnovejše francosko-angelske pobude o posredovanju za pomirjenje obeh sprtih španskih strank, ker se italijanski vladi zdi, da bi tako posredovanje v sedanjem položaju koristilo samo madridski vladi. Ako pa do pomirjenja ne pride, imata Italija in Nemčija večjo možnost kakor Sovjetska unija, da izvedeta špansko akcijo do kraja.

Pred novo pobudo Londona in Pariza

London, 16. decembra. b. Foreign office se je v sporazumu s francosko vlado, s katero je neprestano v zvezi, odločil za novo, to pot še povsem konkretne predloge o posredovanju v španski zadevi. Ta potreba je postala nujna zaradi bistveno nepovoljnih odgovorov italijanske in nemške vlade ter portugalske odklonitve prve pobude o posredovanju za pomirjenje obeh sprtih španskih strank. To je zunanji minister pojasnil večkrat tudi o spodnji zbornici, kjer je opozoril poslance, da se je za prvo francosko-angelsko pobudo izjavila brez pridržkov in pomislekov samo Rusija. Vsako nadaljnje prizadevanje v tej smeri bi bilo po Edenovem mnenju brez pomena, ker je tudi angleški poslanik pri španski vladi Mery del Val sporočil, da se izglejda za uspeh francosko-angelske akcije nujni. Neuspeh prve pobude francoske in angleške vlade pa je Anglijo in Francijo še bolj združil v prizadevanju, da poiščeta nova pota za mirno rešitev spora, ki se utegne sicer spremeniti v splošno katastrofo.

London, 16. decembra. r. Dočim se je angleška javnost sprijaznila s spremembo na prestolu in je z zadovoljstvom sprejela tudi poslanico novega kralja, ki je bila predana v obeh zbornicah, se v javnosti sedaj še vedno mnogo razpravlja o pravih vzrokih abdikacije kralja Edvarda VIII. V zvezi s tem je zbudil zelo ostro kritiko govor, ki ga je imel preteklo nedeljo po radiju canterburški nadškof. Poglavar anglikanske cerkve je v svojem govoru zelo nedostojno kritiziral postopanje kralja Edvarda in dal izraza svojemu zadovoljstvu, da je odstopil. Angleški listi pišejo, da so bile to najtežje besede, ki jih je bilo slišati v teku te krize. Splošno pa smatrajo, da je bilo skrajno netaktno in nedopustno, da so prišle te besede baš iz ust poglavarja anglikanske cerkve. Spricho splošnega ogorčenja javnosti je več poslancev sklenilo vložiti v spodnji zbornici interpelacije o tem govoru in zahtevati pojasnila, ali je bil ta govor poprej predložen vladi. Priznavajo sicer, da ima poglavar cerkve pravico svobodno povedati, kar misli, toda radio je javna ustanova pod kontrolo vlade.

Veliko pozornost v javnosti pa je zbudila danes izjava, ki jo je o tem podal durhamski škof, ki ostro kritizira postopanje canterburškega nadškofa in pravi med drugim: Doselej sem vedno mislil, da je anglikanska cerkev biskupalna cerkev, ki jo vodi skupno vsi škofje. Sedaj pa vidimo, da je ta cerkev dobila novo organizacijo brez našega pristanka ter da si nadškof lasti pravice, ki jih nima. Zdi se, da bosta odselej vodila anglikansko cerkev radio in nadškof.

Na jutrišnji seji spodnje zbornice nameravajo poslanci sprožiti debato o izjavah in govorih, ki jih je prenasala londonska radijska postaja v dobi krize. Zahtevali bodo pojasnila ali je Edvard govoril po radiju z odobrenjem vlade in ali je bila vlada obveščena o govoru canterburškega nadškofa. V javnosti z velikim zanimanjem pričakujejo odgovor ministrskega predsednika Baldwin. Trdi se namreč da je hotel kralj Edvard že med krizo govoriti po radiju, da bi javnosti pojasnil svoje motive. Vlada pa se je postavila na stališče, da je ona odgovorna za vse kraljeve izjave in je njegovo željo odklonila, dasiravno ji je predložil svoj govor napisan. V zvezi s tem podčrtavajo prvi del kraljevega govora, v katerem je naglasil, da ni hotel

General Miaja o obrambi Madrida

Madrid, 16. decembra. b. Predsednik madridskega obrambnega sveta general Miaja je izjavil dopisniku čel. tiskovnega urada, da je delo, ki ga je izvršil do sedaj obrambni odbor, ogromno tako v pogledu dovažanja vojnega materiala, kakor v pogledu preiskrbe vojaštva in civilnega prebivalstva s hrano. Zastoj operacij nacionalističnih čet si je treba razlagati predvsem z nastopom izredno mrzlega vremena. Z uspehi svojih čet sem popolnoma zadovoljen. Franco se je zmotil, ker je mislil, da bo v Madridu naletel na povsem odprto in nezavarovano mesto, a je zadel trdnjavo, ki jo vladni miličniki uspešno branijo. Čim dalje bo general Franco odlašal z novo ofenzivo, t. j. večja je verjetnost, da bodo končno zmagale vladne čete.

Uspeh ankete francoskih poslancev

Pariz, 16. decembra. AA. Danes se je vrnilo iz Španije sedem republikansko-nacionalne stranke, ki so izvršili anketo v španskem nacionalističnem taboru. Poslanci so objavili poročilo, v katerem pravijo, da zavzema državljanska vojna vedno bolj mednarodni značaj. Abstinenca Francije pri dobavi orožja in vojnega materiala nacionalistom, katerih zmaga postaja z vsakim dnem bolj gotova, je vzrok, da se položaj razvija v smer, ki je škodljiva francoskim interesom, dočim so drugi narodi dobili samo korist iz trgovinskega in strateškega pogledu.

Naknadna polemika o odstopu kralja Edvarda

Ogorčenje zaradi govora canterburškega nadškofa po radiju - Pred zanimivo razpravo v spodnji zbornici

London, 16. decembra. r. Dočim se je angleška javnost sprijaznila s spremembo na prestolu in je z zadovoljstvom sprejela tudi poslanico novega kralja, ki je bila predana v obeh zbornicah, se v javnosti sedaj še vedno mnogo razpravlja o pravih vzrokih abdikacije kralja Edvarda VIII. V zvezi s tem je zbudil zelo ostro kritiko govor, ki ga je imel preteklo nedeljo po radiju canterburški nadškof. Poglavar anglikanske cerkve je v svojem govoru zelo nedostojno kritiziral postopanje kralja Edvarda in dal izraza svojemu zadovoljstvu, da je odstopil. Angleški listi pišejo, da so bile to najtežje besede, ki jih je bilo slišati v teku te krize. Splošno pa smatrajo, da je bilo skrajno netaktno in nedopustno, da so prišle te besede baš iz ust poglavarja anglikanske cerkve. Spricho splošnega ogorčenja javnosti je več poslancev sklenilo vložiti v spodnji zbornici interpelacije o tem govoru in zahtevati pojasnila, ali je bil ta govor poprej predložen vladi. Priznavajo sicer, da ima poglavar cerkve pravico svobodno povedati, kar misli, toda radio je javna ustanova pod kontrolo vlade.

Prva seja vlade

London, 16. decembra. AA. Danes dopoldne je bila prva ministrska seja po zasedbi prestola po kralju Juriju VI. Mislijo, da je to zadnja ministrska seja pred božičnimi prazniki. Seja je bila posvečena samo vprašanju zunanje politike.

Kralj Jurij bo sledil svojemu očetu

London, 16. decembra. AA. (Havas) Zelnja kralja Jurija VI. da bo na vseh področjih stopal po poti svojega pokojnega očeta, je zbudila v konservativnih krogih veliko zadovoljstvo. Suverenov sklep, da obdrži lorda Wigrama kot stalnega svetovalca, se zdi zelo pomemben, ker je bil lord Wigram kot osebni tajnik kralja Jurija V. v isti vlogi, kakor mu jo je zljaj dodelil kralj Jurij VI. Isti smisel pripisujejo poročilom, da bo ostalo isto osebje v gradici Balmorali in Sandringhamu kakor za dobe kralja Jurija V.

Simpsonova pojde v Kitzbühel

Inomost, 16. decembra. b. Ker je vojvoda Windsorski najel v Kitzbühelu villo znanega Američana Maca Cormica, splošno domnevajo, da se bo v tej vili naselila ga. Simpsonova, katere prihod se pričakuje v začetku januarja.

Vojvoda Windsorski pride v Dubrovnik

Dubrovnik, 16. decembra. o. Po še nepotrjenih vesteh bo vojvoda Windsorski v začetku meseca januarja prišel iz Tirolske v Dubrovnik. Nastanil se bo za več tednov v neki vili v neposredni bližini mesta.

Zasedanje sveta DN zaključeno

Ureditev aleksandretskega problema odgodeno do januarskega rednega zasedanja

Zeneva, 16. decembra. AA. Danes je svet Društva narodov sprejel poročilo švedskega zunanjega ministra Sandlerja o francosko-turškem sporu zaradi Aleksandrete ter je soglasno odobril naslednjo resolucijo:

Svet DN ugotavlja, da sta francoska in turška vlada sporazumni, da se do rednega zasedanja sveta meseca januarja odgodi pričevanje o bistvu vprašanja, ki se tiče Antihije in Aleksandrete, ter proroča obema vladama, naj nadaljujeta medtem svoje razgovore v tesnih stikih s poročevalcem. Obenem sprejema zagotovilo zastopnikov Francije in Turčije, da ne bosta opustili ničesar, kar bi moglo pripomoči k ugodni rešitvi spora. Ustrezajoče formalni zahtevi francoske vlade, je svet DN sklenil poslati v sandžak Aleksandreto v najkrajšem času tri opazovalce, katerih naloga je bila

definirana v predloženem poročilu. Njihovo poslanstvo naj bi trajalo najdalje do januarja 1937. Svet ugotavlja, da sprejetje te resolucije ne bo prejudiciralo v ničemer bistva vprašanja, ki ostane slej ko prej popolnoma odprto. Znesek 75.000 švicarskih frankov, ki jih bo prispevala Francija, je določen za kritje izdatkov za nevtralne opazovalce.

Turški zunanji minister Ruždi Aras je izjavil, da se bo vzdržal glasovanja, izrek pa je priznanje poročevalcu Sandlerju in poudaril prijateljski nastop francoskega delegata. Ob sklepu svojih izjavljanj poudaril, da mu ni mogoče prevzeti odgovornosti za ureditev, ki jo v popolni iskrenosti smatra za neizvedljivo.

Predsednik Edwards je nato izjavil, da je 95. zasedanje sveta Društva narodov končano.

Nasledniki aretiranih in obsojenih poslancev

Živahna debata v narodni skupščini — Seja je s parurnim premorom trajala ves dan

Beograd, 16. decembra. p. Seja narodne skupščine se je pričela danes ob 10.15. Narodna skupščina je z malim presledkom zasedala neprestano ves dan. Tudi danes je bila na dnevnem redu poleg nekaterih formalnosti v glavnem razprava o verifikaciji mandatov štirim novim narodnim poslancem, ki naj bi nadomestili obsojene narodne poslance Damjana Arnavotovića, Vasilija Trbića, Dragišo Stojadinovića in Dragišo Milovanovića.

Predlog o obvezni delovni službi

Sejo je vodil predsednik Čirić. Ko je tajnik Stojadinović prečital zapisnik, ki je bil brez spremembe sprejet, je bilo narodni skupščini sprovedeno, da ji je bil predložen zakonski načrt o obvezni delovni službi. Ki ga je sestavil narodni poslanec Sekula Zečević in za katerega je zahteval takojšnjo razpravo. Podpisalo ga je mnogo narodnih poslancev iz vseh parlamentarnih klubov. Narodni poslanec Zečević je dejal v svoji utemeljiti, da je njegov zakonski načrt rezultat dolgega razmišljanja in studija na terenu. Bil je v mnogih državah, kjer je tak služba že organizirana. Pri nas je, kakor je dejal, vse preveč neizkoriščenih delovnih sil, kar pa jih je izkoriščenih, so izkoriščene nepravilno. Takšno stanje je treba popraviti že zaradi državnih finančnih, ki bi se s uvedbo obvezne delovne službe znatno razbremenile. Zakonski načrt določa obvezno delovno službo za vse moške po 6 in za ženske po 2 meseca. Tudi vojaki naj bi se po 6 mesecev porabili za javna dela.

V obširnem govoru je posl. Zečević navajal koristi od take službe in je naglašal, da je takšna delovna ustanova v mnogih državah, kjer je v veljavi, prinesla državi in narodu mnogo koristi. Prosil je, da bi se ta zakonski načrt sprejel kot najprej predlog, saj se bo morala delovna služba prej ali slej uvesti tudi v naši državi. Če je ne uvedemo zdaj, jo bomo morali pozneje pod težimi okoliščinami.

V imenu vlade je minister za telesno vzgojinaroda dr. Rogić izjavil, da ne more sprejeti nujnosti za ta zakonski predlog, ker kraljevska vlada že sama proučuje celokupno vprašanje, ki bo zarezalo globoke brazde v razna področja našega javnega življenja. Skupščina je z večino glasov odklonila nujnost.

Interpelacije

Nato so bile Narodni skupščini sporočene razne interpelacije, ki so jih vložili narodni poslanci med njimi interpelacije posl. Riste Gričica na ministrskega predsednika o postopanju bana zetske banovine Ivanševića ob priliki občinskih volitev. Mihajla Djurovića na notranjega ministra glede delovanja Sokola. Obrada Savića glede samomora občinskega tajnika Mihajla Antića-Vidakovića i. t. d. Za vse interpelacije so interpellanti zahtevali prednost. V imenu ministrskega predsednika, odnosno notranjega ministra je odgovarjal minister Cvetković, ki pristal na prvenstvo.

Dalje je bila sporočena interpelacija posl. Karla Dobeška na ministra pravde zaradi premitivne stališča sreskega sodišča iz Prevalj v Kočevju in premitivne preglednika finančne kontrole iz Prevalj na Rakok. Posl. Ivan Prekoršek je stavil prosvetnemu ministru vprašanje, zakaj je bil odpuščen iz državne službe neki učitelj. Te interpelacije bodo postavljene na dnevni red narodne skupščine, ko bodo pristojni ministri zbrali potrebne informacije o dotičnih zadevah.

Posl. Luka Miljušković je podal ostavko na svoj mandat. Ostavka je bila prepuščena verifikacijskemu odboru v razpravo. Prečitanih je bilo tudi nekaj prošelj in pritožb.

Debata o naslednikih aretiranih poslancev

Predsednik narodne skupščine je se odgovoril na nekaj kratkih vprašanj posameznih poslancev, potem pa je skupščina prešla na dnevni red. Nadaljevala je razpravo o poročilu verifikacijskega odbora, po katerem se imajo proglasiti za narodne poslance Sima Andonovića, dr. Jovan Šajkarević Milenko Zdravković in Ljubomir Djokić ki so bili namestniki zaradi atentata v narodni skupščini obsojenih narodnih poslancev Arnavotovića, Trbića, Stojadinovića in Milovanovića.

Posl. Zuber, član kluba JRZ, je odgovarjal na obširna izvajanja poslanca Ražovića, poročevalca manjšine verifikacijskega odbora, na zadnji seji skupščine. Odgovarjal mu je predvsem na njegova izvajanja o razmerah v zetski banovini in še prav posebej o tragičnem dogodku v bližini Belvedera pri Cetinju. Narodni poslanec Zuber je obrazložil svoje stališče o tem dogodku. Tudi on je zelo obširno govoril o razmerah v Črni gori, za kar se je čutil še posebno legitimiranega kot poslanec za Cetinje. Zaradi osebnega pojasnila se je nato oglasil k besedi poslanec Ražović, nato pa je minister brez portfelja dr. Krek podal kratko izjavo, češ da je poslanec Zuber govoril le v lastnem imenu in na lastno pobudo, nikakor pa ne v imenu notranjega ministra, ki bo že sam dal skupščini potrebna pojasnila.

Obširno je nato govoril predsednik kluba JNS Ješa Protić. Govoril je o splošni politični situaciji, o dogodkih pred atentatom v narodni skupščini, o razmerah v parlamentu, o atentatu samem, o procesu in sodbi. Končno je izjavil da ne bo mogel glasovati za poročilo verifikacijskega odbora.

Sedil je prav tako obširen govor posl. Vojislava Došena. Tudi on je kritiziral

notranjo politiko vlade, zlasti za časa občinskih volitev. Govoril je dalje o procesu o politiki vlade napram Hrvatoma itd. Predsednik ga je večkrat opozoril, naj posebno o sodišču govori z večjim spoštovanjem.

Bilo je že poldne, ko je pričel govoriti posl. dr. Baričević. Govoril je cele tri ure. Najprej je obširno dokazoval, da je dolžnost narodne skupščine paziti tudi na to, kako poslujejo naša sodišča. Zato je tudi njena dolžnost razpravljati o procesih in sodbah kateregakoli sodišča in tudi sodišča za zaščito države. Ko se kakšna preskava, ali proces vrši, sicer res ni fair govoriti o tem, ker bi se lahko škodilo procesu samem in nepravilno vplivalo tudi na sodbo. Ko pa je sodba že objavljena, tedaj je pač pravica narodne skupščine govoriti o njej, v nekih primerih celo dožnost. Nato je razpravljal o internem poslovanju sodišča za zaščito države in o obsodbi omenjenih narodnih poslancev. V političnem delu svojega govora je govoril o notranji politiki vlade in obširno zlasti o hrvaškem vprašanju.

Po Baričevićevem govoru je bila seja Na rodne skupščine ob 15.20 prekinjena. Skupščina se je znova sestala ob 17.45. Razprava o poročilu verifikacijskega odbora se je nadaljevala. Prvi štirje govorniki so bili generalni tajnik JRZ Ljuba Pantić, Dimitrije Vujić, Mihajlo Djurović in minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković.

Seja je bila končana ob 21. in se bo nadaljevala jutri dopoldne. Na dnevnem redu je še vedno verifikacijska debata.

Finančni odbor

Beograd, 16. decembra p. Finančni odbor narodne skupščine, na čigar prvi seji je finančni minister Dušan Letica podal ekspezo o novem državnem proračunu in finančnem zakonu, je imel popoldne kratko sejo, na kateri se je pričela načelna debata o proračunu. Kot edini govornik se je oglasil k besedi narodni poslanec Voja Lazić, ki je kritiziral proračun s finančnega in s političnega stališča. Seja je bila končana že ob 17. uri, ker se je tedaj v skupščini nadaljevala seja plenuma, ki je zasedal danes več dan. Prihodnja seja bo jutri popoldne.

Odložena razprava o združnem zakonu

Beograd, 16. decembra. p. Snoči se je sesel skupščinski odbor za proučitev zakonskega načrta o gospodarskih združbah. Sklenjeno je bilo da se vse gradivo še enkrat podrobno prouči ker je poteklo že več mesecev od zadnje razprave o njem. Ker je nekaj članov odbora tudi v finančnem odboru narodne skupščine, ki ima sedaj polne roke dela s proračunom, je bilo sklenjeno, da se odbor prihodnjič sestane šele po božičnih praznikih.

Definitivna izvolitev prezidenta Roosevelta

Washington, 16. decembra. b. Včeraj se je sestalo 580 ameriških volilnih mož, izvoljenih dne 3. novembra v 48 ameriških zveznih državah, da definitivno izvolijo novega prezidenta Zedinjenih držav. Za Roosevelta je glasovalo vseh 528 na demokratski listi izvoljenih volilnih mož, dočim je republikanski kandidat Landon prejel samo 8 glasov.

Nov spor med Moskvo in Tokijem

Tokio, 16. decembra. o. V japonskih nacionalističnih krogih je izzvala veliko razburjenje vest, da je moskovska vlada odklonila ratifikacijo sporazuma o japonskem ribarstvu v ruskih vodah vzdolž vzhodnoazijske obale. Od tega ribarstva žive celo pokrajine Japonske in bi prepoved ribarjenja v ruskih vodah pomenila zanje gospodarsko katastrofo. Japonska vlada je zaradi tega sklenila, da bo vztrajala na svojih že davno pridobljenih pravicah in bo poslala v ruske vode za zaščito ribiških ladij svoje vojne ladje. Tako utegne iz tega nastati nov nevaren spor, ki bo napetost na Daljnem vzhodu še povečal.

Zarota proti Stalinu v mornarici

Riga, 16. decembra. o. Tukajšnji listi poročajo, da so prišle sovjetske oblasti na sled novi zaroti proti Stalinu Središče zarote je tokrat pri admiraliteti baltiške mornarice, kjer so aretirali poveljnika admirala Raktova ter veliko število oficirjev in mornarjev. V Moskvi je bil v zvezi s tem aretiran med drugim tudi komisar za kmetijstvo Urakov.

Nemški učitelji in verske organizacije

Berlin, 16. decembra. b. Tukajšnji okrožni vodja je izdal navodila nacionalno socialistični učiteljski zvezi, po katerih ne sme v bodoče noben nemški učitelj, ki je včlanjen v tej zvezi, pripadati nobeni konfesionalni organizaciji, četudi je samo strokovnega značaja.

Amnestija za devizne prestopke v Nemčiji

Berlin, 16. decembra. b. Na predlog vrhovnega komisarja, nemške štirjetke generala Göringa je bil izdan ukaz o amnestiji za devizne prestopke. Po tem ukazu ne bodo kaznovani v smislu novih določil o gospodarski sabotaži samo oni državljani, ki se pred potekom 31. januarja 1937 sami skesalo in položijo devizne vrednosti, ki jih imajo doma ali v tujini.

Beleške

Apel pravoslavne cerkve

Kakor smo že poročali se je nedavno vršilo v Beogradu izredno zasedanje arhierjevskega sabora srbske pravoslavne cerkve pod predsedništvom patriarha Varnave. Sabor je imel sedem sej, na katerih je razpravljalo o raznih pereh vprašanjih. Pod naslovom »Srbska pravoslavna cerkev se postavlja v podrejen položaj napram nekaterim drugim veroizpovedim« objavila sedaj »Vreme« komunikacije o poteku arhierjevskega sabora. Komunikacije najprej sporoča, da so se bavili visoki funkcionarji pravoslavne cerkve z vprašanjem evangetske delavnosti, s potrebo podpiranja ožroženega obrtniškega stanu in s potrebo okrepitev in razširjenja združništva med ljudstvom.

Dalje pravi komunikacije, da »se je sabor bavil tudi s pereh vprašanjem položaja srbske pravoslavne cerkve v naši državi, ki je nastal zaradi nekaterih že sprejetih in nekaterih nameranih zakonov glede drugih priznanih ver. Ker se s temi zakoni in zakonskimi načrti postavlja srbska pravoslavna cerkev v podrejeni položaj v primeri s temi veroizpovedmi, je smatrala »Vreme« merodajne kroge na to dejstvo in jih obenem opozori na precizne odredbe državne ustave o enakopravnosti vseh priznanih veroizpovedi v kraljevini Jugoslaviji.

Srbska pravoslavna cerkev ne zahteva nikakih privilegijev, ki bi v kakršnikoli smeri škodovali narodnim interesom in narodnemu dostojanstvu. Ne bi pa mogla ravnodušno gledati, ako bi se dale kak drugi verski organizaciji pravice, katerih srbska pravoslavna cerkev ni imela niti takrat, ko je bila državna cerkev.«

Borba med mačkovskimi listi

V Zagrebu izhaja tednik »Danica«, ki se šteje med najbolj goreče borbe politike dr. Mačka. List je napadel Tipografijo, ki izdaja »Obzor«, »Jutarnji list« in »Večerni«, ter ji očital, da vodi nelegalno konkurenčno borbo proti »Hrvatskemu dnevniku«. Dr. Dežman, direktor Tipografskih listov, je poslal »Danici« popravek, v katerem je trdil, da je »Hrvatski dnevnik« privatno podjetje in da ni bil v ne podpira politike dr. Mačka, kakor »Obzor« in »Jutarnji list«.

Na ta popravek se je oglasil tudi »Hrvatski dnevnik«, ki ogorčeno odklanja primerjanje s listi Tipografije in zatrjuje, da on ne podpira samo politike bivše HSS in dr. Mačka, marveč da je urejevanj po direktivah samega dr. Mačka, ki ima absolutno večino v konzorciju lista. Poleg njega so v konzorciju še narodni poslanci in drugi politični predstavniki bivše HSS. Zato smatra »Hrvatski dnevnik« označbo, da je privatno podjetje, za grdo natolcevanje. »Hrvatski dnevnik« pa se ne zadovoljuje samo s temi ugotovitvami, marveč prehaja v direktno ofenzivo. Med drugim navaja, da sede v upravnem odboru Tipografije, ki se šteje za »sestavni del hrvatskega kmečkoga pokreta«, gg. Ernest Schulz, bratje Dragotin, Stefan in Milan Schulhof, dr. Rudolf Blied, dr. Vuk Pavlović, Milan Ban in dr. Milivoj Dežman. Končno svetuje list Tipografiji, naj se s svojimi listi ne sili v ospredje hrvatske politike in naj bo vesela, da sploh sme pisati v korist hrvatskega narodnega pokreta.

Frankovski emigranti in ameriški Hrvati

Nesrečni dr. Pavelić je pošiljal pred l. svoje agente po vsem svetu, kjer živijo hrvatski izseljenci. Zlorabljaajo takojšnje politične svobodščine so znali njegovi odposlanci nahujskati zlasti Hrvatve v Severni in Južni Ameriki, kjer so izdajali neprestano nove strupene brošure in tudi redno izhajajoče liste. Akcija v Ameriki tudi potem ni prenehala, ko je bilo po marsejski tragediji onemogočeno Pavelićev razdirajoče delo v Evropi. Glavni cilj ameriške akcije je bil predvsem ta, da se zbirajo finančna sredstva za vzdrževanje frankovskih emigrantov in morda tudi za novo teroristično akcijo v Jugoslaviji. Da bi imeli več uspeha, so povsod zatrjevali, da delajo po navodilih dr. Mačka.

V zadnjem času pa so začeli ameriški hrvatski listi, ki se priznavajo k politiki dr. Mačka, vedno bolj ostro nastopati proti frankovskim agitatorjem in zlasti proti njihovi trditvi, da so predstavniki bivše HSS. Med drugim so sredi tega meseca prinesli pismo, ki ga je listu »Hrvatski glas« v Kanadi po naročilu dr. Mačka poslal dr. Čajković in ki konstatira, da niti dr. Maček, niti bivša HSS nimata ničesar skupnega z ameriški frankovci in njihovo organiza-

Antonescu v Parizu

Pariz, 16. decembra. w. Danes je prišel v Pariz rumunski zunanji minister Antonescu. Na postaji so ga sprejeli zunanji minister Delbos in poslaniki držav Male antant. Ob 11.30 je imel prvi razgovor z Delbosom o vseh problemih, ki se tčejo Rumunije in ostalih srednjeevropskih držav.

Hitlerjeva posvetovanja z vojaškimi atašeji

Berlin, 16. decembra. AA. Nemški vojaški atašeji v tujini so bili zvali v Berlin, da poročajo Hitlerju. Posvetovanja se bodo pričela bržkone jutri.

Kitajski kaos

Rusi in Japonci na delu, da preprečijo pomirjenje in konsolidacijo Kitajske

London, 16. decembra. br. Poročila o dogodkih na Kitajskem kažejo, da se bo vojaški upor v severnih pokrajinah izčmil v novo, krvavo državljansko vojno, kakršne so zadnja desetletja na Kitajskem skoro že običajne. Vedno bolj postaja očitno, da gre tudi tokrat za spreten manever kominterne, ki skuša za vsako ceno nahujskati Kitajsko proti Japonci in jo zaplesti v oborožen konflikt, ki naj bi pospešil razkroj Kitajske in omogočil, da se naposed potopi v boljševiskem kaosu. Za razmere na Kitajskem je namreč značilno, da si poleg legalne nankinške vlade vsak poveljuječi general, ki ima pod seboj par tisoč vojakov, lasti pravice odločujočega državnika in spada že med vsakdanje pojave, da se podkupljeni generali obrnejo proti svojim doverljajšim zaveznikom.

Slični je primer tudi z uporniškim generalom Čangsueliangom. Skupno z generalom Čangkajskim in pod njegovim vrhovnim poveljstvom se je boril doslej proti komunistični gverili, ki se je razpasia v severozapadnih kitajskih pokrajinah in rovarila proti nankinški vladi. Pod pretvezo, da se ne strinja več s politiko nankinške vlade, ki skuša ohraniti v nizu diplomatskih intrig na Daljnem vzhodu svojo nevtralnost ter s prijateljskimi odnosi do vseh sosedov doseči gospodarsko obnovo finančno in gospodarsko popoňnoma izčrpane dežele, je general Čangsueliang napadel maršala Čangkajska in ga proglasil za svojega ujetnika.

Nankinška vlada je slej ko prej čvrsto odločena z vsemi razpoložljivimi sredstvi zatreti ta upor. Zato je odposlala proti upornikom vse razpoložljive čete. Proti glavnemu stanu generala Čangsuelianga v Sianfuju je bilo odposlanih okrog 150.000 mož z mnogimi motoriziranimi oddelki. Kar se tiče Japonske, se za sedaj ni bati, da bi intervenirala. V Tokiju se dobro zavedajo, da jim je Rusija nastavila past in so zaradi tega zavzeli stališče čakanja. Japonski interesi zaenkrat nesporedno niso ogroženi, čim pa bi se pokazalo, da zori akcija kominterne v klasje, bo Japonska v izvajanju berlinske pogodbe aktivno posegla v razvoj dogodkov na Kitajskem.

Mirovne pogoje upornikov

Sanghai, 16. decembra. o. Avstralec Donald, ki je prevzel vlogo posredovalca med nankinško vlado in uporniškim generalom Čangsueliangom, se je danes vrnil iz Sianfuja v Lojang ter je poslal nankinški vladi poročilo, po katerem je general Čangsueliang pripravljen poboljšati se z maršalom Čangkajskim odnosno z nankinško vlado, toda le pod naslednjimi pogoji: 1. Uporniške čete pod njegovim poveljstvom se ne smejo prenesti v južno Kitajsko. 2. Njemu podrejenemu vojaštvu naj se povišajo plače. 3. General Čangsueliang in njegovi pristaši, ki ga podpirajo pri njegovi akciji, se ne smejo preganjaniti in kaznovati. 4. Nankinška vlada naj preneha z dosedanjo propagando proti komunistom. 5. Nankinška vlada naj zavzame odločno stališče proti Japonski in njenim osvajalnim namenom.

Listi pristavljajo k temu pismu, da iz njega jasno sledi za vse ameriške Hrvatve, da HSS res nima ničesar skupnega s tujimi plačanci, kakršni so dr. Pavelić, Valenta in bivši avstrijski stotnik Došen. Zato poziva svoje rojake, ki so še s frankovci, naj »zapustijo to izdajalsko družbo« in se vrnejo v vrste HSS.

Z dodatkom posebne

substance, ki osvobojuje teme in lase raznih glivicam podobnih klic, učinkuje Trilysin sedaj še bolj popolno. Nova biološka raziskovanja so dognala, da ti drobni organizmi povzročajo srbež, tvorbo prhljaja in izpadanje las. To dejstvo se je takoj praktično uporabilo pri Trilysinu, ker Trilysin vedno vzporedno koraka z vedo. Trilysin je biološko sredstvo, ki hrani, krepi in vzdržuje lase zdrave, odstranja prhljaj in preprečuje izpadanje las.

... je nankinška vlada odklonila

Nanking, 16. decembra. o. Nankinška vlada je odklonila pogoje upornikov, ki jih je sporočil posredovalec Donald, ter je naročila, naj se takoj prične odločna vojaška akcija proti upornikom. Vlade čete so glavni stan upornikov Sianfu že popolnoma obklopile. Popoldne so začele mesto bombardirati. Uporniški oddelki na najbolj izpostavljenih krajih so se že vdali. Poveljnik vladnih čet računa, da bo upornike najkasneje v treh dneh prisilil h kapitulaciji.

Obsešno stanje v Nankingu

Peking, 16. decembra. w. Nad Nankingom je bilo proglašeno obsešno stanje. Prepovedani so vsi shodi in je uvedena tudi cenzura.

Upokožitev učiteljev

Beograd, 16. decembra. p. Upokojeni so naslednji učitelji in učiteljice: Angela Baveček v Leskovcu pri Krškem, Franjo Cvetko v Krčevini pri Mariboru, Franjo Erker v Stopičah pri Novem mestu, Anton Gaber v Izakovcih pri Dolnji Lendavi, Rudolf Humar v Starem trgu, Franjo Jamšek na Bregu pri Ptujju, Valentin Kavkler v Ptujju, Anton Kutin v Mariboru, Franjo Korbar pri Sv. Petru na Medvedjem vrhu v šmarškem srežu, Anka Mešiček v Krčevini pri Mariboru, Zdravko Mikuš-Valentin v Brezovici pri Ljubljani, Ema Pibrovec na Jesenicah, Janko Polak v Ljubljani, Franjo Podplatnik pri Sv. Tomažu nad Ptujem, Ivan Robič v Limbušu pri Mariboru, Ivan Robinik v Mariboru, Albin Schmidt v Dobrniku pri Celju, Marija Tomazič v Mariboru, Josip Urbančič v Ljubljani, Anton Vidmar v Catežu, Ivan Najžar v Središčju pri Ptujju, Gabrijela Erker v Stopičah, Angela Jeklič pri Sv. Križu nad Litijo in Sofija Plešničar v Črnučah. Zaradi telefonskega prenosa ne jamčimo za točnost imen.

Božičnica zagrebške mestne občine

Zagreb, 16. decembra. o. Zagrebški mestni svet je danes razpravljalo o prošnji občinskih nameštencev za priznanje posebne božične nagrade. Po daljši razpravi so bili predlogi, ki jih je sestavil poseben odbor, odklonjeni. Mestni svet je sklenil, da dobe oženjeni uradniki po 500, neoznjeni pa po 300 Din božične nagrade. Delavci, ki zaslužijo na dan do 40 Din, dobe po 100 Din, oni z zaslužkom nad 40 Din dnevno pa po 200 Din božične nagrade. Mestno občino bo ta božičnica stala nekaj nad pol milijona.

Afront zagrebških nogometnih klubov

Zagreb, 16. decembra. o. Zastopniki vseh zagrebških sportnih klubov, ki so bili na nedeljski glavni skupščini Jugoslovske nogometnega saveza izvoljeni v upravo JNS, so na današnjem sestanku sklenili, da izvolitve ne sprejmejo ter da zagrebški klubovi do nadaljnega prekinjejo vse zveze z JNS.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved: Spremenljivo oblačno, topleje, od časa do časa južni vetrovi. Dunajska vremenska napoved: Začasno poslabšanje, od časa do časa nekaj padavin, zapadni vetrovi.

MLEČNA ČOKOLADA

NESTLÉ

TA IZVRSTNA, ZELO ZAHTEVANA SLAŠČICA UŽIVA SVETOVNI SLOVES, KER SE NJENI PROIZVODNI POKLANJA NAJVEČJA POZORNOST.

Slava - Kralju Vitezu!

Današnji dan je bil od našega osvobodjenja in od ustanovitve Jugoslavije dalje velik narodni praznik. Sleherno leto smo navdušeni praznovali rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra. Danes bi vladar dopolnil 48. leto. Globoko občutimo in se zavdamo prav ob današnjem dnevu, kako sta-

hoten je bil udarec, ki nam je v Marseilles izbral ljubljenskega vladarja. Velike so bile perspektive v bodočnost, v katero nas je vodil s svojo večjo vladarsko in državniško roko. Toda zdaj počiva na Oplencu. Poklonimo mu danes še posebej toplo misel in pobožen spomin. Slava Viteškemu kralju!

Šestdesetletnica dr. Nika Županiča

Akademsko starešinsko društvo Jadrano bo privedilo danes častni večer v počastitev 60-letnice uglednega znanstvenika bivšega ministra dr. Nika Županiča. Njegovo znanstveno in nacionalno delo je naši javnosti dobro znano, v veliki meri pa ga dostojno vrednotijo tudi daleč izven mej naše ožje domovine. V »Vijesniku« zagrebškega etnografskega muzeja je pravkar napisal lvo Franič izbrano studijo »Život i rad dr. Nika Županiča« — (In honorem sexagenarii). Ta studija je izšla tudi v posebnih odtisih s francoskim resumejem.

Zivljenje Nika Županiča je ustaljeno in mnogostransko. Na eni strani politik in publicist, na drugi strani raziskovalec političar, izredne vztrajnosti in marljivosti, znan

tudi daleč izven mej naše domovine. Rodil se je 1. decembra 1876 v vasi Gribljah na Kolpi. Gimnazijo je dovršil v Novem mestu, univerzo na Dunaju, kjer je 1903 promoviral iz obče in balkanske zgodovine in filozofije. V zavodu prof. Ranka v Monakovem (kakor označujemo s strokovnim imenom take invalide govora) še 3 do 4-krat večje.

Skoro vse govorne motnje, med katerimi je jecanje tudi pri nas najbolj razširjeno (80%), se pojavijo že v preušolski dobi. Takrat se dajo tudi najlažje odpraviti, ako znamo s takim otrokom pravilno ravnati. Vsako zanemarjanje preko prvih šolskih let pa utegne napraviti nepopravljivo škodo. Resnica je, da le malokateri otrok dobi svoj govor brez vsakih motenj. Povedati je narava sama poskrbi da ti ne dostatkli v izreki, ako niso kake globlje narave, izginejo sami po sebi tekom govornega razvoja. Se celo kva-nto ni bilo, ako bi hotel tu roditelji posegati vnes s svojo neučakanostjo. Kaj lahko ti s tem posezanjem povzročijo pravo govorno motnjo. Na drugi strani pa je spet neodpustljiv greh, če se kdo pri kakih izrazitih govornih motnjah tolaži, da jo bo že čas odnesel, večji greh pa, ako smatra otrokovo napako samo za grdo navado ter temu primerno tudi ravna s njim. Naposled pa tudi najbolj dobrohotno ravnanje ne prinese nikakega uspeha, ako ne vemo, za kakšno napako prav za prav gre in kako ji pridenemo do korenin. Govornih motenj je mnogo in ne samo

jecanje kakor to še marsikdo misli v svoji nepoučenosti. Če bi jih hotel naštevati, bi bilo že samih imen za polovico tega članka. To pa ni moj namen. Hotel sem samo iznova opozoriti na veliko važnost, ki bi jo morali posvečati pri odgoji otrok tudi v tem pogledu. Saj gre vendar za največje človekovo bogastvo: za zdrav govor, ki je domalega tako potreben kakor zdrav udje. Ali si sploh danes morete misliti človeka z zanikarno in pomanjkljivo izreko v kakih vidnejši službi, ko je toliko delovnih sil na izbiri? Kdo ga bo pa poslušal!

Kakor je po toči prepozno zvoniti, tako je pri zanemarjenih in zastarelih govornih napakah največkrat brezuspešna vsaka pomoč. Izjema je samo tani, kjer je mnogo trdne volje, ki pa je logopatom največkrat hudo primanjkuje. Če pa že njim ne, pa je primanjkuje tistim, ki imajo opravka s njimi, kar je enako usodno. Govornih motenj se je treba torej lotiti že pri malem otroku, če hočemo res trajnega in zadovoljivega uspeha. Ne vem, kdaj bom mogel to ljudem dovolj glasno povedati, ker se mi še vedno javljajo stariši, ki nič ne vedo, da sem lani izdal poljudno znanstveno knjžico o govornih motnjah, v kateri bi mogli najti vsa potrebna pojasnila. O izidu te publikacije, ki je izšla v samozaložbi (ker nisem mogel dobiti drugega založnika, češ da po taki literaturi pri nas ni povpraševanja) sem obvestil vsa šolska upraviteljstva, ki bi morala imeti vsaj po en izvod v svojih knjižnicah. Pisali so o

iz antropologije. Z avstrijskimi oblastmi je prišel kmalu navzkriž zaradi svojih smelih brošur in člankov o jugoslovenskih problemih. Kmalu mu je postal nadaljnji obstanek v Avstro-Ogrski nemogoč. Na poziv prof. Jovana Cvijića se je 1907 preselil v Beograd. Prva namestitvev je bila v narodnem muzeju, potem pa je prišel v etnografski muzej. Deloval je na antropologiji, etnologiji in predzgodovinski arheologiji. Postal je živa vez med svobodno Srbijo in neosvobodeno Slovenijo. V početku vojne se je prijavil kot dobrovoljec, zadržali pa so ga v Nišu pri vojni cenzuri, kjer je ob enem deloval v Jugoslovenski propagandi. Po njegovem prizadevanju je prišla v deklaracijo srbske vlade zahteva, da bo bodoča jugoslovenska država obsegala tudi Slovence kot integralni del južnih Slovanov. Potoval je preko Soluna, Aten in Krfa v Rim, kjer je stopil v Jugoslovenski odbor. Kot član tega odbora je deloval v Londonu do prevrata. V Avstriji so ga kot veleizdajnika obsodili na smrt. V Londonu je pisal informativne članke o jugoslovenskem vprašanju, risal zemljevide, obiskoval angleške znanstvenike in jih informiral o preteklosti in stanju Srbov, Hrvatov in Slovencev. L. 1919 je potoval po nalogu Jug. odbora v Ameriko, kamor je ponel Slovencev pozdrave prestolonaslednika Aleksandra in kjer je razvil živahno propagando.

Po vojni ga je Pašić pridržal na mirovni konferenci v Parizu, kjer je pod vodstvom Jovana Cvijića deloval v etnografski sekciji. Ko so Italijani zahtevali Bled, je Županič pridobil Mihajla Pupina, da se pri Wilsonu zavzame za biser Slovenije. Po zaključnem miru se je dr. Županič vrnil v domovino in kmalu nastopil staro službo v etnografskem muzeju v Beogradu. Od tam je prišel za vodjo etnografskega oddelka v Ljubljani. V Pašičevi vladil. L. 1922 je postal minister brez portfelja. L. 1924 je bil imenovan za direktorja etnografskega muzeja v Ljubljani, kjer se posebno bavi z etnografsko in antropološko analizo naroda, o čemer je napisal že celo vrsto studij. Okrog svojega strokovnega časopisa »Etnologia« je zbral lep krog sodelavcev iz Jugoslavije in inozemstva, sam pa tudi objavlja prispevke doma in na tujem. Je stalni delegat mednarodnega antropološkega zavoda v Parizu, dopisni član francoskega antropološkega društva kakor tudi italijanskega demografskega in sociološkega združenja ter narodnega zemljepisnega združenja v Washingtonu. Najstarejše kulturno društvo v naši kraljevini Matica Srpska pa ga je odlikovala s častnim članstvom.

Odličnemu znanstveniku in zaslužnemu narodnemu delavcu želimo tudi mi ob njegovi 60-letnici: Ad multos annos!

Mestna občina zbira darila za božič

Ljubljana, 16. decembra. Predsednik mestne občine g. dr. Juro Adlešič nam je poslal naslednji članek s prošnjo za objavo:

Mestna občina ljubljanska je običajno prirejala zadnja leta velike javne božičnice v veliki unionski dvorani, kjer je obdarovala nekaj otrok. Pri teh božičnicah se je pokazalo, da niso imele tistega vpliva, kakor naj bi ga imele prave božičnice in so mnoge ganile baš v tem, da so jim dale čuti njihovo siromaštvo. To se je splošno poudarilo na ponovnih sejah karitativnih organizacij, ki so se vršile na mestnem poglavarstvu v svrhu prireditve božičnice.

Mestna občina zato v tekočem letu ne bo priredila nobene velike in blesteče božičnice, marveč želi, da se božič praznuje doma v rodbini. Zato pa želi doseči, da bi v vsako revno družino posijalo tudi vsaj nekoliko žarkov božičnega veselja.

V ta namen je mestni socialni urad pregledal skupno z vsemi karitativnimi organizacijami seznam družin, na katere bi se bilo treba spomniti in jim poslati primerno božično darilo, ker si ga same ne morejo pripraviti za svoje otroke. Vsem tem želi poslati na dom primerno božično darilo, da jih tako o božičnih praznikih spomni na skupnost in soobčestvo, v katerem živimo z vsemi družinami našega mesta.

Ko je naša javnost zaznala o tej nameri mestne občine v tekočem letu, so se začele

oglašati mnoge meščanske družine in posiljati same od sebe primerna božična darila ubogim ljubljanskim rodbinam, da jim pokažejo pri tej priliki skupen čut občestva, ki mora vezati vse občane.

Da se more ta akcija čim bolj razširiti in izvesti, da more čim več revnih družin dobiti primerno darilo za Božič, prosim vse ljubljanske meščane in družine imovitejših slojev, da se sami priglasiijo na mestni socialni urad, kateri želi obkdarovati po navedenem zgledu kako ubogo družino. Ne bomo zbirali nobenih darov sami, marveč, kdor želi sam od sebe prostovoljno izkazati akt ljubezni za božič ljubljanskim siromašnim družinam, naj pripravi primerno božično darilo in obvesti mestni socialni urad, da je darilo na razpolago. Na tako obvestilo bo mestni socialni urad poslal po darilo in ga bo izročil revni in v resnici potrebni družini na dom. Razdelitev se izvrši po mestnem socialnem uradu s skupnim sodelovanjem vseh ljubljanskih dobrodelnih društev, zaradi česar je zajamčena pravica in dobra razdelitev. S tem bo pa dokazalo mesto, da se zaveda prave občinske skupnosti in v družinah naših siromakov bo posijalo pravo božično veselje in zavest, da niso zapuščeni.

To pobiranje in razdeljevanje daril bo zahtevalo mnogo časa in dela, zato naj se oglašijo v mestnem socialnem uradu vse tiste osebe, ki bi želele pomagati pobirati in razdeljevati ta darila, zlasti mladinske organizacije, ki želijo sodelovati v pravem karitativnem delu. Darila naj se izvolijo prijaviti do ponedeljka 21. t. m., ker se za čene razdeljevanje v torek dne 22. t. m.

Zasluge za napredek šmarske občine

Smartno pri Litiji, 16. decembra.

Zadnje občinske volitve so prinesle šmarski občini nov občinski odbor z vpkokojnim orožniškim kapetanom Nacetom Rusom na čelu. Danes je izročil dosedanjemu županu Josipu Strmanu občinske posle svojemu nasledniku. Niti JNS, niti druga opozicija ni postavila proti režijski listi nikake druge liste. To iz dobro pretehtanih razlogov. Dosedanji občinski odbor, ki je lepo vrsto let vodil občino k uspehom, ni bil poslednji čas deležen nikakih podpor, zato je dal priložnost novim možem, da še oni kaj store za napredek občine. Pošteno na mestu je, če zabeležimo nekaj podatkov o vodstvu občine pod županom Strmanom. Domala pet let je vodil občino. Kljub vsej krizi je Smartno lepo napredovalo. Dobili smo novi krvavo potrebni vodovod. Razširili smo električno omrežje, pokrenili smo akcijo za privabljanje tujcev. Zgradili smo ob Kostrevnici zasolino kopalnice, imamo pa tudi že plačane načrte za novo moderno kopalnice, pripravno tudi za tekme. Načrte je posrečeno izdelal litijski sreski tehnik Milan Košnik. Novi občinski odbor bo imel zdaj lepo priložnost, da to delo nadaljuje. Prav tako smo načeli vprašanje razširjenja osnovne šole, ki je dosti premajhna spričo velikega obiska.

Župan Strman je poleg Smartna seveda posvečal vso skrb tudi ostali občini. Netroj potov je opravil, na neštete kljube je pritisnil, da je dobil podpore za naše ceste. Položili smo temelje cesti iz Vintarjevca čez Debeče v Stično. Prav tako so končana temeljna dela na trasi iz Velike Kostrevnice na Lupinico, čez Bukovje in na St. Lovrenc na Dolenjskem. Desetletja so zahtevali ljudje te ceste; zaman. Sele župan Strman je prvi zasadil lopato. In mnogo mostičkov bo spominjalo nanj. V Kostrevnici je postavil dva, v Vintarjevcu enega, ostale drugod. Zniževal je tudi klance po vsej prostorni občini. Domače prebivalstvo mu je bvaložno za vse. Pri vseh delih so bili zaposleni le domači možje in fantje.

Župan Strman je marljivo in zelo iniciativno sodeloval pri vseh akcijah poslednjih let: pri pokretu za zgradbo zasavske ceste, v sreskem cestnem odboru in v odboru za litijsko meščansko šolo. Šmarčani bomo zadovoljni z njo le tedaj, če bo stala na Dobravi. Na meji Litije in Smartna. Poslednji komisijski ogled je vpošteval Strmanov

predlog. Litijani so se sicer pritožili, vendar se ne da tajiti, da se Litija širi proti Smartnemu, zato naj stoji naš bodoči hram prosvete na Dobravi.

Vneti narodnjak podpira vsa naša društva, pri Sokolu je podstarosta, odlično sodeluje tudi v politiki, v domači organizaciji JNS, v sreskem odboru in kot član banovinske organizacije.

V dobi šmarskega nacionalnega občinskega odbora mora vsakdo priznati, da je bilo storjeno za napredek šmarske občine vse, kar se je v časih gospodarskega zastojanja sploh moglo storiti. Veliko breme dela je bilo na ramenih neumornega občinskega tajnika g. Mirka Pestotnika, vrliga sokolskega načelnika. Ves se je žrtvoval za napredek občine. In zdaj? Seveda, zdaj pa že gre glas po deželi, da ga bo novi občinski odbor razrešil. Res pristno krščansko priznanje za delo v slovenski deželi.

na poizkušnjo. Za dokaz je pripeljal s seboj tri priče, gradbene delavce, ki so pa zaradi svojih izpovedi postali pravi junaki dneva. Prva dva sta namreč izjavila, da o tem, kako se je bil mojster dogovoril s četvorico, ničesar ne veda, ker ju takrat sploh ni bilo zraven. Tretji pa je pripovedoval zanimivo zgodbo, kako ga je mojster, pri katerem je bil prav tako poprej zaposlen in na prav enak način odpuščen, nekoč ustavljal na cesti, ko je stal s puščico na vogalu in pobiral prostovoljne prispevke za brezposelne. Mojster ga je tedaj vprašal, ali ga tudi on namerava tožiti za povračilo, naker je priča odvrnil, da ga ne bo. Tedaj mu je tožene ponudil nekaj kovačev, če pride na sodišče in priča, da je bil sprejet samo na poizkušnjo.

— Pa kaj ste odgovorili na to? ga je vprašal predsednik.

— Rekel sem, da pojdem, a da bom govoril resnico.

Tedaj se je mojster vmešal v besedo in povedal, da se je priča še dan poprej oglašil pri njem in vnaprej zahteval za pričevanje nagrado 50 Din.

Po kratkem posvetovanju je predsednik razglasil sklep, da se spisi zaradi te afere odstopijo državnemu tožilu in da se zato postopanje prekine.

Pri ljudeh, ki često trpe na zapeki, zaradi česar nastajajo vrenja v želodcu in črevesju, pospešuje se temeljito čiščenje celotnih prebavnih organov s čiščico naravne »Franz-Josefove« grenčice, zaužite zjutraj na tešč želodec. Z uporabo »Franz-Josefove« grenčice se naglo odpravi plast z jezika, ki je nastala zaradi zapeke, ravnotako pa se tudi doseže boljši apetit.

Opt. reg. 8 br. 15485/35

Vroča kri mladega fanta

Pred malim senatom, ki mu je predsedoval s.o.s. Fran Kovač, je bil danes zaključen zadnji akt vselega popivanja z gasilске veselice na Vačah 14. septembra letos, ki se je končala s tradicionalnim fantovskim preprirom in pretopom pred Zarnikovo gostilno. Žrtvev pretepa je postal Martin Lovše, ki ga je nekdo iz grupe pretepajočih se fantov s tako silo udaril s kolom po glavi, da se je na mestu sesedel in je tedaj za tem zaradi hudega pretresa možganov umrl v bolnišnici.

Teško je bilo ugotoviti, kdo je bil pravi krivec njegove smrti, ko so se tepli vsi vprek. Naposled pa se je vsa odgovornost osredotočila pri 18letnem posestnikovem sinu Venciju S. s Trate, ki se je tudi nahajal v družbi. Sicer je sam zatrjeval, da se je ločil od družbe, še preden se je pričel prepri, toda neki njegov prijatelj je izdal, da mu je Vencej takoj zaupal, kako je Martina udaril s kolom po glavi in kako se je ta takoj po udarcu sesedel. Prosil pa je svojega tovariša, naj zaupnega ne izda nikomur. Temu se je vendarle zdelo primerno, da je Vencija ovdalil.

Razprava proti Venciju je bila zaradi njegove mladoletnosti tajna. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Pompe. Senat se je prepračil o Vencijevi krivdi in ga je obsodil zaradi zločinstva proti življenju v smislu § 178. II. k.z. na 1 leto strogega zapor. Vstrel pa mu je ves pripor in preiskovalni zapor.

Med drugim je imelo sodišče posla tudi s tožbo štirih gradbenih delavcev, ki so zahtevali od zidarskega mojstra povračilo štirinajstredne mezdve v znesku vsak po 350 Din, ker jim je odpovedal brez tehtnega vzroka. Paragrafa 234 obrtnega zakona določata, da je zakonska odpovedna doba 14-dnevna in da sme delodajalec odpovedati le iz važnih, v zakonu izrečno naštetih razlogov. Mojster pa je trdil, da je one štiri delavce odpustil v skladu z določili zakona zato, ker jih je bil vzel v posel samo

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

na ne, saj ga pri nas niti licejska knjižnica nima. Ko mu je po letih JZSS pripravil nekaj več gradiva, ga je priobčil na prv strani svojega časopisa »Der Winter« in ga lepo ilustriral. Opis je imel tri tiskane strani. Leta 1930 je priobčil v »Vossische Zeitung« velik članek 700 let na sledi za najstarejšimi smučni srednje Evrope«, v katerem je opisal smučsko zgodovino Blok. Prav tako kot za bloško smučsko zgodovino se je zanimal tudi za nordijsko in prav tako kot pri nas je moral tudi tam zainteresirati merodajne, da so raziskovali smučsko zgodovino. On je bil tudi, ki je zainteresiral švedskega zgodovinarja pok. prof. Wicklund, da se je v svojem znanstvenem delu zanimal tudi za bloško zgodovino smučni in značilno je, da je pod njegovim vplivom izšla na Švedskem brošura »Pa jugoslavia skidor« toda žal z neetimi podatki, ki jih je dobil prof. Wicklund iz Ljubljane...

Po svojem obisku Blok pred mesecem je dal takoj napraviti diapozitive in vseh svojih številnih predavanjih, ki jih ima sedaj po Nemčiji, predvaja slike Blok, bloških kmetov, smučni in običaje. Prvo tovrstno predavanje je bilo 3. dec. v Hamburgu! Mislim, da po vsem tem mirno lahko priznamo Luthru njegove zasluge za propagiranje posebnosti naše zgodovine v edinstveni uporabi smučni v Srednji Evropi pred tolikimi stoletji.

Jose Gorec.

Kdor si hoče ohraniti lepe zdrave zobe — uporablja redno

DOMAČI IZDELEK

SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

predlog. Litijani so se sicer pritožili, vendar se ne da tajiti, da se Litija širi proti Smartnemu, zato naj stoji naš bodoči hram prosvete na Dobravi.

Vneti narodnjak podpira vsa naša društva, pri Sokolu je podstarosta, odlično sodeluje tudi v politiki, v domači organizaciji JNS, v sreskem odboru in kot član banovinske organizacije.

V dobi šmarskega nacionalnega občinskega odbora mora vsakdo priznati, da je bilo storjeno za napredek šmarske občine vse, kar se je v časih gospodarskega zastojanja sploh moglo storiti. Veliko breme dela je bilo na ramenih neumornega občinskega tajnika g. Mirka Pestotnika, vrliga sokolskega načelnika. Ves se je žrtvoval za napredek občine. In zdaj? Seveda, zdaj pa že gre glas po deželi, da ga bo novi občinski odbor razrešil. Res pristno krščansko priznanje za delo v slovenski deželi.

Strašna smrt živčno bolne žene

Ptuj, 16. decembra.

Davi okrog 5. ure sta dva železniška delavca iz ptujске okolice, ki sta baš bila na potu v delavnico državnih železnic v Ptuj, na železniškem mostu čez Dravo našla žensko truplo. Bržkone je neznanako povozil brzovlak, ki prispe okrog 4. ure v Ptuj. Vest o strašnem dogodku se je naglo razširila po mestu in kmalu so prišli na železniški most organi oblasti in železniška komisija. Ugotovili so, da so kolesa odtrgala obe nogi, obe roki in glavo. Plašč je stroj zagnal ob ograjo in ko so ga dvignili, je padla iz njega v Dravo roka nesrečne ženske. Po kratkem pregledu so dognali, da je postala žrtev železniške nesreče posestnica Karla Podpečanova, žena upokojenega orožnika. Bila je stara okrog 55 let. V zadnjem času je živčno obolela in je v torek proti večeru odšla od hiše, ki jo ima družina v Krčevini pri Ptuj. Nič več se ni vrnila. Mož jo je iskal po vsem mestu in je njen nenadni odhod z doma prijavil tudi policiji. Zdjaj so jo našli...

Z vozom mestnega pogrebne zavoda so truplo prepeljali v mrtvašnico na mestnem pokopališču, kjer bo jutri pogreb. G. Podpečanu, ki je s svojo ženo živel dolga leta v najlepšem soglasju in ki ga je spričo njene tragične smrti zadel hud udarec, velja naše iskreno sožalje!

Še ena obupana žena

Ptuj, 16. decembra.

Včeraj popoldne je izvršila samomor 29-letna gospa Frida Kranjčeva, žena trgovske pomočnice. Kranjčevi stanujejo na Cvetkovem trgu. Ko so popoldne ugotovili, da si je skušala vzeti življenje so nemudoma poklicali na pomoč zdravnika dr. Bruma, ki pa nesrečnici žal ni mogel več pomagati. Kranjčeva je kmalu po prihodu zdravnika izdihnila. Zapustila je 7 let starega otroka in moža. Pokopali so jo danes.

Iz sodne dvorane

Ljubljana, 16. decembra.

Priče po kovačih

Včeraj popoldne je v sobi št. 139 zasedal senat obrtnega sodišča, ki mu je predsedoval sodnik okrožnega sodišča nadsvetnik Avsec, prisednika pa sta bila inž. Milko Pirkmajer kot zastopnik delodajalcev in zastopnik delojemalcev Lojze Sitar. Ves dopoldan je imel senat polne roke dela, saj je bila razpisana cela vrsta razprav in na hodniku se je ves čas trlo delavcev in podjetnikov ter njihovih prič.

Med drugim je imelo sodišče posla tudi s tožbo štirih gradbenih delavcev, ki so zahtevali od zidarskega mojstra povračilo štirinajstredne mezdve v znesku vsak po 350 Din, ker jim je odpovedal brez tehtnega vzroka. Paragrafa 234 obrtnega zakona določata, da je zakonska odpovedna doba 14-dnevna in da sme delodajalec odpovedati le iz važnih, v zakonu izrečno naštetih razlogov. Mojster pa je trdil, da je one štiri delavce odpustil v skladu z določili zakona zato, ker jih je bil vzel v posel samo

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

na ne, saj ga pri nas niti licejska knjižnica nima. Ko mu je po letih JZSS pripravil nekaj več gradiva, ga je priobčil na prv strani svojega časopisa »Der Winter« in ga lepo ilustriral. Opis je imel tri tiskane strani. Leta 1930 je priobčil v »Vossische Zeitung« velik članek 700 let na sledi za najstarejšimi smučni srednje Evrope«, v katerem je opisal smučsko zgodovino Blok. Prav tako kot za bloško smučsko zgodovino se je zanimal tudi za nordijsko in prav tako kot pri nas je moral tudi tam zainteresirati merodajne, da so raziskovali smučsko zgodovino. On je bil tudi, ki je zainteresiral švedskega zgodovinarja pok. prof. Wicklund, da se je v svojem znanstvenem delu zanimal tudi za bloško zgodovino smučni in značilno je, da je pod njegovim vplivom izšla na Švedskem brošura »Pa jugoslavia skidor« toda žal z neetimi podatki, ki jih je dobil prof. Wicklund iz Ljubljane...

Po svojem obisku Blok pred mesecem je dal takoj napraviti diapozitive in vseh svojih številnih predavanjih, ki jih ima sedaj po Nemčiji, predvaja slike Blok, bloških kmetov, smučni in običaje. Prvo tovrstno predavanje je bilo 3. dec. v Hamburgu! Mislim, da po vsem tem mirno lahko priznamo Luthru njegove zasluge za propagiranje posebnosti naše zgodovine v edinstveni uporabi smučni v Srednji Evropi pred tolikimi stoletji.

Jose Gorec.

Otroci z govornimi motnjami

Na žalost ali pa tudi na srečo nimamo še statistike, ki bi nam točno pokazala, koliko na govoru oškodovanih otrok je v naši državi. Skoro z vsoto gotovostjo pa lahko trdimo, da jih je najmanj 50 tisoč že v starosti do 10 let, dočim je število vseh logopatov (kakor označujemo s strokovnim imenom take invalide govora) še 3 do 4-krat večje.

Skoro vse govorne motnje, med katerimi je jecanje tudi pri nas najbolj razširjeno (80%), se pojavijo že v preušolski dobi. Takrat se dajo tudi najlažje odpraviti, ako znamo s takim otrokom pravilno ravnati. Vsako zanemarjanje preko prvih šolskih let pa utegne napraviti nepopravljivo škodo. Resnica je, da le malokateri otrok dobi svoj govor brez vsakih motenj. Povedati je narava sama poskrbi da ti ne dostatkli v izreki, ako niso kake globlje narave, izginejo sami po sebi tekom govornega razvoja. Se celo kva-nto ni bilo, ako bi hotel tu roditelji posegati vnes s svojo neučakanostjo. Kaj lahko ti s tem posezanjem povzročijo pravo govorno motnjo. Na drugi strani pa je spet neodpustljiv greh, če se kdo pri kakih izrazitih govornih motnjah tolaži, da jo bo že čas odnesel, večji greh pa, ako smatra otrokovo napako samo za grdo navado ter temu primerno tudi ravna s njim. Naposled pa tudi najbolj dobrohotno ravnanje ne prinese nikakega uspeha, ako ne vemo, za kakšno napako prav za prav gre in kako ji pridenemo do korenin. Govornih motenj je mnogo in ne samo

jecanje kakor to še marsikdo misli v svoji nepoučenosti. Če bi jih hotel naštevati, bi bilo že samih imen za polovico tega članka. To pa ni moj namen. Hotel sem samo iznova opozoriti na veliko važnost, ki bi jo morali posvečati pri odgoji otrok tudi v tem pogledu. Saj gre vendar za največje človekovo bogastvo: za zdrav govor, ki je domalega tako potreben kakor zdrav udje. Ali si sploh danes morete misliti človeka z zanikarno in pomanjkljivo izreko v kakih vidnejši službi, ko je toliko delovnih sil na izbiri? Kdo ga bo pa poslušal!

Kakor je po toči prepozno zvoniti, tako je pri zanemarjenih in zastarelih govornih napakah največkrat brezuspešna vsaka pomoč. Izjema je samo tani, kjer je mnogo trdne volje, ki pa je logopatom največkrat hudo primanjkuje. Če pa že njim ne, pa je primanjkuje tistim, ki imajo opravka s njimi, kar je enako usodno. Govornih motenj se je treba torej lotiti že pri malem otroku, če hočemo res trajnega in zadovoljivega uspeha. Ne vem, kdaj bom mogel to ljudem dovolj glasno povedati, ker se mi še vedno javljajo stariši, ki nič ne vedo, da sem lani izdal poljudno znanstveno knjžico o govornih motnjah, v kateri bi mogli najti vsa potrebna pojasnila. O izidu te publikacije, ki je izšla v samozaložbi (ker nisem mogel dobiti drugega založnika, češ da po taki literaturi pri nas ni povpraševanja) sem obvestil vsa šolska upraviteljstva, ki bi morala imeti vsaj po en izvod v svojih knjižnicah. Pisali so o

njej tudi časopisi in opozarjali na njeno važnost. Za drago inseriranje pa nimam denarja, ker iz dosedanjega izkupička nisem mogel pokriti niti vseh tiskarskih stroškov.

Da knjižica »Govorne motnje«, ki je bila napisana največ na podlagi lastnih izkustev, povsem odgovarja svojemu namenu, so potrdile vse strokovne ocene. Najlepše priznanje pa ji je dal dekan medicinske fakultete g. dr. Alfred Serko, ki pravi: »Vaša izjavjanja sem prebral z zanimanjem in se iz njih tudi nekaj naučil. Hotel bi, da bi jih bral brez izjeme ne le vsak učitelj, ampak tudi vsak oče in vsaka mati. Zlasti odstavke o jecanju bi morali poznati vsakdo, ki ima posla z vzgojo otrok.« Jaz bi samo še pripomnil, da je po taki literaturi v Nemčiji mnogo povpraševanja in da je treba samo temu pripisovati nagel padec govornih motenj v tej državi, dočim to zlo drugod kljub specialnim zavodom še vedno narašča. V Nemčiji, ki res vzorno skrbi za svoj naraščaj, nihče ne čaka, da se mu govorno zlo že do dobra ugnezdil v hišo, ampak si ve vsakdo že ob prvih pojavih uspešno pomagati.

Da bi bilo tudi pri nas to mogoče, sem se odločil, da nudim do Novega leta vsakomur možnost nabave s 25% popustom, to je za 20 Din s poštnino vred (cena v knjigarnah 26 Din), ako se poslužijo prednakazila po poštni polončnici na poštno čekovni račun št. 14.926. Komur je res za blagor svojih otrok in ga zanima največja človekova dobrina: zdrav govor, gotovo ne bo zamudil te ugodne prilike. Tako sem storil vse, kar je v moji moči, da se tudi

pri nas zmanjša število na govoru oškodovanih otrok še preden nam bo mogla statistika, do katere morda ni več daleč, pokazati še poraznejše rezultate, ki bi nas jih bilo gotovo sram pred kulturnim inozemstvom.

Vilko Mazl, učitelj gluho-nemnice v Ljubljani.

Luther in Bloke

V večerajšnji številki ste priobčili članek, v katerem uvodoma poudarjate, da si nekako neupravičene lasti Luther propagiranje bloške smučne zgodovine. Da ne bo krivice, bo naslednje pujanilo prav umestno. Prvi je opisal Bloke Valvazor v svojem opisu Kranjske, za njim pa neki Podgrajski l. 1845 v Bleiweisovih »Novicah«. 1892 je izdal oskrbnik snežiške grajščine E. H. Scholmayer knjižico »Auf Schneeschuh«, v kateri opisuje bloško smučarstvo. Po vojni je izdal Badjura prvo slovensko knjigo smučarstva, kjer omenja samo Valvazorja, ponatiskuje del njegovega opisa bloških smučni, več pa tudi ne. Badjura je izšel šele v času, ko je prišlo k nam smučarstvo kot sport, kajti bloški kmetje so ga uporabljali le kot prometno sredstvo.

Ko so se začeli pojavljati naši smučarji na mednarodnih tekmah, je bil Luther tisti, ki je iskal podatke o bloški zgodovini smučni, ker mu ni zadoščal niti Valvazor niti Scholmayer, ki ga je on poznal, mi velj

Pospešite trgovski promet na „Zlato nedeljo“

Naši trgovci so se, sedeč vzorom in zahtevam modernega časa začeli zavedati, da je treba kupujočemu občinstvu iti na roke pri nakupu daril in drugih potrebščin z navsiti in priporočanjem v dnevnem časopisu. Občinstvo je trgovcem za to usuznost hvaležno, foda trgovci niso deležni zaradi te usuznosti le hvaležnosti, temveč tudi največjih koristi, saj se čitatelji poslužujejo vedno le onih trgovin, s katerimi so se seznanili po svojem dnevniku.

„ZLATA NEDELJA“, ki bo tudi letos posvečena nakupu daril in drugih potrebščin za božične praznike, bo zato velika prilika za kar najbolj uspešno priporočanje daril in vsakdanjih potrebščin.

Trgovce prosimo, da oglase, ki naj bodo priobčeni v nedeljski številki „Jutra“, naročijo čimprej, najkasneje pa do sobote do 12. ure, ker bomo pozneje sprejeta naročila izvedli le, če bo dovoljeval čas in pa prostor v oglasnem delu „Jutra“.

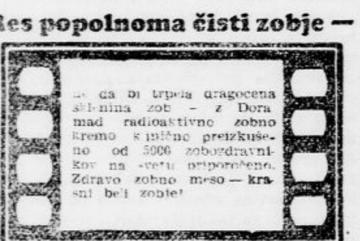
Domace vesti

Važna konferenca za pospeševanje ribarstva. V Sptu se vsi konferenca, ki se bo menda v dni bavlja s posebnim ureditve in pospeševanja pomorskega ribarstva. Na tej konferenci sodelujejo predstavniki finančnega ministrstva, ministva za poljedelstvo, trgovino in industrijo, poveljstva mornarice, oceanografskega inštituta in zastopniki savske primorske in zetske banovine. Sklepi te konference bodo merodajni za reševanje vseh vprašanj pomorskega ribarstva.

Atena daruje naš mladini v počaščenje rojstnega dne kraljeviča Andreja 50 brezplačnih izkaznic v svoji knjižnici in čitalnici za mladino, za božič 20 brezplačnih mest za celotno zdravljenje v svojem ortopedskem zavodu. Prosimo šolska vodstva in ravnatelje, da pripravijo pismeno mnenje in ravnanje, ki se zanaja na lepo knjigo-oziroma zdravljenje poltrehna na naslov TKD Atena. Ljubljana, Prečna ul. št. 2

Težave javne službe posredovanja dela. Na seji centralnega odbora za posredovanje dela, ki se je vršila v Zagrebu v novem postopku Borze dela, so podala poročila siko ogroženega dela, istčasno pa tudi razne težave, ki nalagajo resno skrb. Od leta 1923 do danes je bilo investiranih za domove borz dela in za delavske azile preko 74 milijonov kar je približno ena tretjina vseh dohodkov javnih borz dela. S temi investicijami je bila v mestih omogočena živahna in gradbena delavnost, kar pa ni niti malo omejilo dohodkih brezposelnih. Prišlo je delo do čudne pojave: čim več dela, temveč brezposelnih delavcev. To je zaradi tega, ker je od dneva do dneva večji dotok brezposelnih delavcev iz vasi v mesta. Borze dela obtelega brezposelnih kmečkih delavci in pomagati jim bo mogoče samo z izdatno državno subvencijo. Če bo ostalo pri dosedanjih dohodkih bodo morale borze dela po štirih letih zapreti svoja vrata. Ze v dveh, treh letih bodo borze dela izdale več podpor kakor pa znašajo vsi dohodki

Res popolnoma čisti zobje — Zahvalite izrečno: Doramad!

Zahvalite izrečno: Doramad!

Brzovjavne čestitke za božič. Od 14. decembra do 19. januarja se sprejemajo v odpravo brzovjavne čestitke „XLT“ s 50% znižano pristojbino za vse evropske dežele z izjemo italijanskih otokov v Egejskem morju, Španije, Turčije in Sovjetske Rusije. Za ameriške države z izjemo Kostarika, Peruja in Venezuele, kakor tudi Havajskih otokov, se te brzovjavne sprejemajo samo do 6. januarja s pristojbino ene tretjine cele tarife po italokablu. Radijsko brzovjavne čestitke se bodo izmenjale samo z nemškimi ladjami od 14. decembra do 6. januarja s 50% znižano pristojbino. Te radijske brzovjavke se odpremo na ladje po nemški obalni postaji Norddeutsches Radio. Besedilo je svobodno, obvezati sme pa samo žele in čestitke za božične praznike in novo leto.

DANES PREMIERA! Slavnii ameriški klovnii bratje MARX v sijajni burki
Do solz se bo vsakdo nasmeljal!
Kdor se hoče prav pošteno zabavati naj pride danes
NOČ V OPERI
v ELITNI KINO MATICO

iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 101 z dne 16. t. m. objavlja odločbo kraljevskih namestnikov o preimenovanju občine Sečavnica v občino Sv. Ana v Slovenskih gorah, pravilnik o službenih obtekih in orožju uslužbenecv finančne kontrole in dajanjih državne podpore za nabavo službenih obleke, razširitev področja carinskega oddelka v Martinju, carinjenje in plačevanje blaga, uvoženega po pošti in razne objave iz »Službenih Novin«.

Smar. izgledne gospodinjice. V Bistrici pri Trzinu se umrla gospa Marija Erhlova, posestnica vdova po čevljarstvu mojstrku, ki je svojemu podjetju ustvarila najboljši sloves. Pogreb izgledne gospodinjice bo jutri, ob 10. Blag. si spomin. Žalobnim naše iskreno sožalje!

Pristaniški delavci zahtevajo kolektivno pogodbo. Zveza pristaniških delavcev je po svoji podružnici na Susaku izdelala delo a plemem iner kolektivno pogodbo in za zahtovo naj se na načrt odgovoriti v 8 dneh, kakor se bodo pri banki upravljal pa pri inspekciji dela prišla pogajanja. Kolektivna pogodba naj bi regulirala vse odnose med delodajalci in delavci. Organiziran pristaniški delavci se pripravljajo da bodo kmalu dosegli kolektivno pogodbo.

Vojaske avtorii ki bi radi čimprej odslužili svojo rok da bi mogli potem v službi št. 47 zakona o ustroju vojske in mor. povelje doseči dovoljenje za izvrševanje kar. k. in. službe. Vojaske avtorii so vložili zahtevno prošnjo na pristojni urad vojskega okrožja, ki jih bo s prvim pozitivnim rokom vpoklicalo k vojakom.

Gradba velikega mostu na Dunavu. Po dolgih pogajanjih je med naso in rumunsko vlado dosežen sporazum o gradbi dunavskega mostu, ki bo vezal naso državo z Rumunijo. Ta most bo stal ravno toliko kakor most ki spaja Beograd z južnim Banatom, namreč 400 milijonov dinarjev in bo ta vsota razdeljena na polovico na obe državi. Most bo služil tudi železniškemu prometu. Prva pogajanja o graditvi tega mostu so se pričela že pred 30 leti med kraljevino Srbijo in Rumunijo. Pogajanja so bila večkrat prekinjena, ker se niso mogli sporazumeti o razdelitvi stroškov Rumunski časopisi naglašajo veliko važnost projekta novega mosta ker bo skrajšala železniška zveza Pariz—Beograd—Bukaresta. Most bo zgrajen med Turn Severinom v Rumuniji in Kladovom v Srbiji. Prvi načrti zanj so bili izdelani že leta 1898. Na rumunski strani bodo zgradili novo progo na razdaljo kakih 30 km. na naši strani pa bo treba graditi še daljši del železniške proge. Ta most bo prvi med obema državama na Dunavu, peti most na Dunavu na našem področju, ker stojijo že eden pri Dalji, dva pri Petrovaradinu in eden pri Beogradu.

Pri ozeblinah — »OBLAKOVO KAMILČNO MAZILCO«.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemte jutru na prazen želodec kozarec naravnih Franc. Jožefovih grenčic.

Tovarna 108. REICH sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

Novi upravnik policije je prevzel svoje mesto. Včeraj popoldne je novi upravnik policije dr. Lovro Hacin, ki je bil doslej sreski načelnik v Litiji, nastopil novo službeno mesto.

V počastitev spomina blagopokojnega skladatelja Emila Adamiča priredi Glasbena Matiča ljubljanska z odličnimi sodelavci spominski večer v veliki filharmonični dvorani, v ponedeljek 4. januarja ob 20. Opozorjamo vse čestilce in prijatelje najpodožitejšega slovenskega skladatelja na ta večer. Podrobnosti sledi.

Pavel Golja bo bral svoje najnoveše pesni na recitacijskem večeru, ki bo v torek, 22. t. m. ob 20. v mali filharmonični dvorani. To je prvi primer, da bo avtor sam bral svojo knjigo občinstvu na dan, ko izide tudi v založbi. Sedeži po 10 Din v knjigarni Glasbene Matice.

Legija koroških borcev, glavni odbor v Ljubljani, vabi vse člane in tovariše, da se udeležijo splošnega članskega sestanka, ki bo v soboto 19. t. m. v društvenem lokalu v gostilni »Pri Sokolu«. Pred skofijo 18 l. z dnevnim redom: Pozdrav in poročilo predsednika glavnega odbora o delovanju Legije razna važna obvestila ter slučajnosti in tovariški razgovori. Dragi tovariši! 18 let smo molčali. V službi svojemu narodu smo dobrovoljci in boreci — kmetje, delavci in intelektualci — v največjih časih dali in žrtvovali vse kar smo mogli. Nihče izmed nas za svoje dobrovoljne žrtve ni iskal nagrade. Toda nametu zahvale smo doživeli in doživljamo hriško razočaranje. Vsi ki so žrtvovali svoja življenja svojo kri in svojo eks-

Odelek brezposelnih učiteljskih abiturientov, sekcije JUU v Ljubljani sklicuje sestanek vseh učiteljskih abiturientov dne 20. decembra v prostorih sekcije JUU (Ljubljana, Franciškanska ul. 6.). Na programu je zanimivo strokovno predavanje in razgovor o raznih težajih. Na vsak način naj se udeležijo sestanka vse prijavitelke telovadnega tečaja, da dobe pred pričetkom tečaja zadnje informacije.

Na ponedeljkovi produkciji drž. konservatorija nastopi poleg solistov-pevecv in instrumentalistov tudi Trio (2 violini in klavir) ter konservatorjski orkester, pomnožen s člani Orkestralnega društva. Na sporedu so izključno le dela češke literature. Zato opozarjamo vse prijatelje glasbe in bratskega naroda na ta nastop naših konservatoristov, katerega priredi ravnateljstvo zavoda. Spored, v knjigarni Glasbene Matice, produkcija bo v veliki Filharmonični dvorani ob 7. uro zvečer.

Kašelj in hripavost ublažijo **Mr. Bahovecovi „Smreka“-bonboni**

sestavljeni iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega zrahljajo katar, olajšajo izločevanje sluzi ter desinficirajo usta in grlo.

„Smreka“-bonboni v lekarnah in drogerijah zavitek Din 4.— in 5.—. **Apoteka Mr. L. Bahovec LJUBLJANA** Kongresni trg št. 12

Akademsko starešinsko društvo Jadran opozarja gg. člane, da se vrši danes v četrtek 17. t. m. ob 20.30. dr. Zupančičev večer. Odh.

JNAD Jadran, Dravj ob 20. četrto predavanje novinskega tečaja. Predava g. dr. Vrčon Branko o temi: Manšine. Udeležba letošnjih in lanskih novincev obvezna, ostajajo člani vabljeni. Odbor.

Društvo „Tabor“, Dravj ob 20.30 članski sestanek s predavanjem. Predaval bo odvetnik dr. Joahim Ražem o T. G. Masaryku in o njegovem življenjskem delu. Predavanje bo v kemijski predavalnici realke v Vegovi ulici. Prijatelji društva vljudno vabljeni.

Društvo „Soča“ matica naznanja, da bo predavanje univ. prof. g. Makljecova Aleksandra k. e. bilo napovedano za preteklo soboto, prihodnj. soboto 19. t. m. v verandni dvorani „Zvezde“ ob pol 21. Predavatelj bo predaval o zakonu in rodbini v sodobni Rusiji. Zazel bo snov iz zanimivega problema, ki je rodil zelo obširno literaturo ne samo v Rusiji, temveč tudi v zapadni Evropi in Ameriki. Seznaniti bo poslušalce s položajem zakona, žene in rodbine v Sovjetski Rusiji, počeni od prevrata vse do najnovejšega časa. V doli, ko se skoro povsod slišijo glasovi o krizi zakonskega in rodbinskega življenja, bo aktualni predmet predavanja prav gotovo pritegnil nase pozornost poslušalcev. Soča ni in prijatelji vabljeni! Veop vsem prost!

Sokolsko društvo Ljubljana-Siška priredi jutri v petek ob 20. v svojem domu predavanje: Razvoj jugoslovenske misli. Predaval bo predavatelj ZKD g. Marjanovič Humbert.

Pevski zbor Glasbene Matice ima prihodnje vajo vsega zbora izjemoma jutri v petek ob 20. in ne drevi. Nujno zadržani naj sporoče svojo odsotnost.

S prazničnimi darili, ki jih nameravate zbrati iz naše bogate razstave stekla, porcelana in keramike, boste obdarovancu pripravili veliko presenečenje in veselje. Lepa darila trajne vrednosti in odličnega okusa v največji izbiri dobite edino le pri dvornem dobavitelju Kollmann, Mesinj trg.

Za obisk Ljubljane na zlato nedeljo 20. t. m. naj vsak izkoristi polovično vozniho na vseh železnihh. To nedeljo bodo trgovine odprte predpolodne in popoldne. Ze sedaj vam nudijo trgovine lepo božično razpoloženje, zato poslednjič opozarjamo kupujoče občinstvo, zlasti podeželsko, ki je med tednom z delom preobloženo, da izkoristi zlato nedeljo za nakup praktičnih božičnih daril.

Ljubljanski godalni kvartet bo na svojem koncertu, v petek zvečer ob 8. v novi franciškanski dvorani izvajal tri umetnjne: Mozartov kvartet, ki bo predstavljal najčistejšo klasiko v glasbeni umetnosti, Griegov kvartet, ki bo posebno privlečen po svojevini tipiki, ki jo je prejel od svoje lepe domovine fjordov in veličastnih stapov. Posebnost pa bo tudi kvartet našega mladega in še nepoznanega skladatelja Zebreta, ki se prišlela k modernizmu in ki je to svojo umetnino zgradil še za časa svojega študija v Pragi pod večjo roko mojstra Suka. Spričo tako pisane karakteristike bo koncert vse kakor zelo privlečen. Vstopnice prodajajo v Matični knjigarni.

Pojdimo v Betlehem je naslov živih jaslic, ki jih priredita ga. Danilova in Silva v okviru Atene 21. t. m. ob 16.30. v dvorani Delavske zbornice. 16 angelov in 8 pastričkov bo šlo preko odra. Pej bodo ob spremljanju harmonija stare božičnice. Za kritje stroškov plačajo odrasli 5 Din, otroci 3 Din.

Cerkveni koncert, Podobor društva Rdečega križa bo priredil 21. t. m. ob 8. dobrodelni koncert v franciškanski cerkvi. Na programu so nabožne božične pesmi, ki jih bo izvajal dijaški pevski zbor iz škofovih zavodov v Št. Vidu pod vodstvom g. prof. Matije Tomca. Na ta koncert opozarjamo člansvo Rdečega križa in vse ljubitelje lepih božičnih pesmi.

JNAK Edinstvo, Dravj ob 8. bo v klubovnem lokalu obvezen članski sestanek. Na programu je kratek referat in poročilo odbora. Upravni odbor.

I. ljubljanska moška podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda ima svoj občni zbor v petek, 18. t. m. ob 18. v pisarni CMD, Beethovnova ul. 2.

Ciril Metodove razglednice za božič in novo leto se dobe v trgovinah, trafikah in CM. pisarni, Beethovnova ulica št. 2. Kupujte domače blago!

Namočena jelenovka Fr. Kham. Miklošičeva 8.

Odgo'a in prehrana

sta ozko povezani. Zdravo in pravilno hranjeno dete je bolj poslušno in se rajši uč. Ovomaltine za predžitek ali malico dela zelo sposobno za posebne napore kakor so izpiti in sportna tekmovalca.

Čuvajte se, če vam kdo reče, da je gotov izdelek isto kot Ovomaltine. Ovomaltine je naravna, koncentrirana krepljena hrana, ki je po posebnem znanstvenem postopku pripravljena samo iz najzlahnejših sestavin, ki se nahajajo v svežem mleku, svežih jajcih in sladu, došim so vse nepotrebne sestavine izločene. Kakao mu je pridjan samo zaradi boljše arome.

Samo z Ovomaltino dosežete Ovomaltinske uspehe!
Zavojčki: ljudski Din 6.50, mali Din 10.50, srednji Din 24.—, veliki Din 43.—, stekleni Din 47.—, rodbinski Din 76.—.

Ovomaltine

Hajduški napad na rudniškega nadzornika v Boru. Hajduka Mihailović in Dokić sta se menda navadila vdirati v rudniške kolonije. Pred tedni sta obiskala nekoga rudniškega upravitelja v njegovem stanovanju pri njem kot nepovabljeni gosta lepo večerjala, potem pa mu pobrala nekaj tisočakov. Pred odhodom sta napisala pismo s gospodom žandarjem. Zdej sta ta dva hajduka s svojim posevom povzročila veliko razburjenje in začudenje v koloniji borskega rudnika. Nadzornik Anton Guran je zvečer zapustil svoje stanovanje in se napotil proti rudniku da bi vodil izmenjavo šihla. Na temni poti sta se pred njim kakor zrasla iz tal pojavila dva človeka, mu naperila puški na prsa in zaklicala: Denar! Ko je nadzornik povedal, da denarja nima pri sebi, sta zahtevala, naj ju pelje domov. Razbojnika sta gotovo dobro vedela, da je nadzornikovo stanovanje bilo na samem na kraju kolonije. Ko so prišli v stanovanje, je po nadzorniku slišal pred hišo korake. Večja skupina rudarjev je odhajala na šihl. To je nadzornika obrabnilo kliesl je na romoč, razbojnika pa sta preko dvorišča zbežala. Hajduk Mihailović je pred leti delal v borskem rudniku

steno, so danes pozabljeni. Molčali smo in prenašali žrtve pričakujoč boljše časov zdej pa moramo sami sebi izvojevati vse one pravice in priznanja, ki nam pripadajo po človeškem in božjem pravu. — Udeležite se polnoštevilno sestanka, da se enkrat pregledamo naše vrste, preden zastavimo svojo odločno besedo. Glavni odbor.

LOVCI!

Jutri zvečer ob 20. uri prvi družabni večer pri „Slamiču“

2500 bednih ljubljanskih družin pričakuje podpore za božič. V torek in včeraj zvečer se je v mestni zbornicinalajvala anketa, v kateri sodeležijo na vabilo mestne občine zastopniki vseh dobrodelnih in podpornih organizacij, da se sporazumejo o skupnem božičnem obdarovanju vseh podpore potrebnih. Na zadnjih dveh večerih je anketa pod predsedstvom načelnika mestnega socialno-političnega odbora kanonika dr. Klinarja podrobno pretresala vse prošnje, ki so se pred prazniški natekle pri posameznih društvih, da dožene, ali posamezniki ne vlagajo prošenj kar na več krajih obenem, da bi bili tako deležni izdatnejših daril. Vsa ta božična obdarovanja pa, razume se, nikoli niso čez mero obilna, saj so siromašne družine tako skromne v svojih pričakovanjih, da prosijo največkrat le za posamezne predmete, za par otroških čevljev, za kakšno srajčko itd. Vseh prošenj je v celoti vložnih okrog 2500, in dasi bodo vse one, ki so po dvakrat vložene, po vsej priliki zavrnjene, najbrž se znerom ne bo mogoče vsem prosilecem ustreči.

Predno si nabavite fotografski aparat „LEICO“ se oglasite v trgovini FOTO TOURIST — LOJZE ŠMUC, Aleksandrova cesta 8 — ker je edini Slovencev, kateri je napravil specialni Leica fotočejaj v tovarni sami v Wetzarju (Nemčija). — Knjigo, katero sem ob tej priliki izdal, »Z Leico po fotografskem svetu« vam pa pošljemo samo proti odškodnini poštinskih stroškov. — Torej po „LEICO“ k FOTU TOURISTU, kjer dobite v največji izbiri vse modele, tudi rabljene.

Vsako zamenjavo starega modela v novega vam izvršimo najkulantneje.

Pomagajmo ubogim! V prihodnjih dneh bo mestni socialni urad apert zbiral obušeno obleko in perilo za uboge in brezposelne. V ta namen bodo postavljene na raznih promeničnih trgih posebne stojnice, ki bodo sprejemale to obleko, perilo in odeje, obutev in podobno. Istočasno bodo na poseben način opozorjeni meščani na to akcijo. Socialni urad naproša meščanstvo, ki more žrtvovati kaj obleke in perila, zlasti še lakega, ki ga samo več ne porabljajo, naj ga žrtvuje za uboge. Prosimo gospodinjice, naj razgledano obleko po možnosti zakrpajo, saj to ne slane toliko truda, storile bodo pa vendar veliko in koristno delo za pomoč revnim.

Društvo „Soča“ in „Tabor“ priredita silvestrovanje v hotelu „Tivoli“. Dellea se bodo tudi noveletna darila.

„LUMBAGO-BOLEČINE V KRIŽU“

Ako trpite na usedu (Hexenschuss) bolečinah v križu, poskusite KRUSEN-sol. Po krajši uporabi bolečine ponehajo. Zdravljenje s Krusen-solom prinaša olajšanje od usoda. Priporočano od zdravnikov. Dobiva se v lekarnah. R. S. br. 16123/36

Na sledi za vlomilci v Turkovo menjalnico. Kakor smo že poročali, je policija po vlovu v menjalnico Reicher & Turk v Prešernovi ulici posvetila nadvse živahno pozornost onemu delu Ljubljane, iz katerega se po navadi rekrutira kriminal, in je aretirala celo vrsto sumljivcev. Med aretiranci je tudi neki mlajši neobdignatba, ki je utegnil biti pri vlovu neposredno udeležen. Gre za bivšega kaznenca, ki je bil svoj čas izpuščen iz kaznilnice na pogojni dopust in se je zadnje mesece mudil v Ljubljani. Nekatere okoliščine ga precej slabo priporočajo. Tako je policija ugotovila, da niti v noči, ko je bilo vlomljeno v Turkovo špedicijo, niti v noči vlomila v menjalnico ni spal doma in možkar ne more spraviti skupaj verjetnega alibiya. Na njegovem stanovanju so organi kriminalnega oddelka našli zamazano obleko in prav verjetno je, da so madeži iz odprtih v zidu, ki je vlomilec skoznje piezal v menjalnico. Kemična analiza bo pokazala, ali je sum upravičen.

KINO Matica
Premiera! Slavnii ameriški klovnii bratje MARX v sijajni burki, ki bo vsako imenitno predavanje in nasmeljal
NOČ V OPERI

STOIGA
Danes poslušajte Dr. Fanekov najljubši
BELI FEKEL PIZ PALU
Leni Riefenstahl, Gustav Düssel, Ernst Udet
Prijetelji platin, ne zamudite tega spremin!

UNION
Danes premiera
Remek delo filmske umetnosti z legendarno figuro ruske književnosti
TARAS BULJBA
v glavni vlogi HARRY BAUR, Ruska glasba ter narodna pesmi ruskih zborov.

Tramvajska nesreča na Viču. Ljubljanski tramvaj preživlja zadnji čas precej črne dni. Predsnočajni je v bližnji renizve ubil dva konja in ranil vozača, snobi pa je prišlo pred 18. uro do precej hude nesreče na tramvajski progi na Viču. Tam je voz cesne železnice zadel bivšo trafikantko in kolporterko Marijo Ruparjev z Glinca, jo podrl pod koleza in ji prizadel precej hude poškodbe po vsem životu, da so ženo pobrali vsu okrvavljeno in nezavestno. Na pomoč poklicani reševalci so jo brž prepeljali na kirurški oddelk, kjer se je Ruparjeva kmalu predramila iz nezavesti in se njeno stanje obratna na bolje. Nesreča se je pripetila na znamen ovinku pred lekarno mr. Komotarja, kjer je prišlo v zadnjem času že do večjega števila prometnih nezgod.

Za božično mizo nudj vedno delikatesna trgovina pri operi, V. A. Janes na Aleksandrovi cesti poleg izvrstnih narezkov, Kleefischove esance in šunka, vseh vrst sira, sardin, jegulj in drugih konzerviranih rihi in specialnih jstvijev, po zelo nizkih cenah tudi izvrstna vina v buteljkah, Turzemski in inozemski šampanjec, Bouvierjeva vina v steklenihah, likerje, konjak ter odprta vina, dojenjska in štajerska najboljših kvalitaj in v poljubnih količinah. Desertna vina priznanjih znamk, Madejra, Malagaa, Shery in Cinzano-vernutt po slovijo kot najboljša v Ljubljani. Svoje cenjene odjemalce prosj, da se poslužijo telefona 3455.

Plesna vaja slušateljev abiturientske ga tečaja bo v petek 18. t. m. ob 20. v Trgovskam domu.

Iz Celja

Nacionalne zasluge g. Ivana Bovhe. V članku, ki smo ga objavili včeraj ob 80-letnici upokojenega ravnatelja Lastnega doma v Celju g. Ivana Bovhe, je izostal odstavek, ki govori o nacionalnem delu in zaslugah ugledega jubilanta. Zato danes dopolnjujemo včerajšnji članek. V zadnjih desetletjih pred vojno v Celju in okolici ni bilo voltev, pri katerih ne bi bil g. Bovha odlično sodeloval in z vso vno agitiral za narodne kandidate. Kot odločen pobornik nacionalne misli je bil navdušen sodejavec pokojnega narodnega voditelja dr. Ivana Dečka pri njegovem političnem in nacionalnem delu. Ko je prišla celjska okoliška občina v slovenske roke, je postal g. Bovha član okoliškega občinskega odbora. Vedno je bil iskren, neustrašen narodnjak in naprednjak, zvest pristaš sokojske misli in radodaren podpornik nacionalnih in dobrodelnih organizacij. Ko je bil 9. avgusta 1898. slovesno otvorjen Narodni dom v Celju in so naši narodni nasprotniki uprizorjali pogrome na Slovence in na češke goste, se je g. Bovha s svojo hčerko Marijo udeležil popoldne skupnega izleta na Stari grad, zvečer pa se je udeležil s svojo hčerko narodne veselice v Narodnem domu. Ko se je vračal okrog 4. zjutraj s hčerko domov, mu je v Gosposki ulici pri sedanjih Kusovi hiši nasproti Janičeve pekarni zaprla pot velika skupina narodnih nasprotnikov, ki so bili oboroženi. Ker je postal položaj g. Bovhe zelo kritičen, je g. Bovha izvelkel iz žepa samokres in oddal strele v zrak. Nesreča pa je hotela, da se je takrat povpel Nolljev hišnik na vodnjak poleg Janičeve hiše in začel nekaj kriliti z rokami. Ta hišnik si je bil pritrtil na prsi nekaj oklep, da bi

Povest o junaškem kozaskevm atamanu, ki ga v filmu sijajno predstavlja **HARRY BAUR**
PO GOGOLJEVEM NESMETNEM ROMANU!
TARAS BULJBA
Sodeluje lepa Danielle Darrieux, nepozabna iz filma »Mayerling« kjer je predstavljal baronico Vetscro!
DANES PREMIERA! KINO UNION, Tel. 23-21

bl' pri izgrelih proti Slovincem varnejši... Krogla, ki jo je sprožil g. Bovha, je slučajno zadela omenjenega nišnika v prsi a se je na oklepu odbila in opraskala nišnika po obrazu. Gospo Bovho so takoj aretirali. V preiskovalnem zaporu je presegel sedem mesecev, pri glavni razpravi pa je bil oproščen vsake krivde in kazni, ker je ravnal v silobranu. Jubilant si je v svojem nacionalnem in stanovskem delu pridobil tudi mnogo zaslug kot organizator odvetniških in notarskih uradnikov ter uspešen borec za njihove pravice.

Adamičev komemorativni večer bo pridelilo pevsko društvo »Oljka« dne 20. februarja 1937. v veliki dvorani Narodnega doma in prosí ostala društva, da bi upoštevala ta datum.

Dijaki bodo igrali. Društvo jugoslovenskih srednješolcev »Sloga« na drž. realni gimnaziji v Celju bo uprizorilo jutri v petek ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma Finžgarjevo igro v 4 dej. »Divji lovec« v režiji g. A. Sadarjeve. Občinstvo je vabljeno, da obišče predstavo v čim večjem številu in tako pokaže svoje razumevanje za kulturno delo nacionalnega dijaštva.

Umrla je v Aškerčevi ulici 3 po dolgem trpljenju v četrto 20 let dijakinja 8. razreda celjske realne gimnazije gdna Nada Košutnikova, hčerka strokovnega učitelja na državni rudarski šoli. Pokojni blag spomin, rodbini iskreno sožalje.

Napadalec mu je prekal lobanjo. V soboto so trije moški na cesti v Zg. Grušovljah pri št. Petru v Savinjski dolini napadli 37letnega dninarja Justina Hrovata iz iste vasi. Eden izmed napadalcev je udaril Hrovata s nekim topim predmetom s tako močjo po glavi, da mu je prekal lobanjo. Hrovata so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 ruski vefilm »Ciganski zakon« z Lelo Černajo in zvočni tenk.

KINO METROPOL, prinaša: Danes ob 18.15 in 20.30 poslednji »INKOGNITO« z Gustavom Fröhlichem v glavni vlogi.

Iz Maribora

Učiteljsko zborovanje. Te dni je imelo sresko učiteljsko društvo za Maribor levi breg v krčevinskih soli lepo obiska. no zborovanje, ki ga je otvoril in vodil predsednik Mirko Vauda iz Smarjete ob Pesnici. Uvodoma se e spomnil 30letnice smrti Simona Gregorčiča in nedavno preminulega skladatelja Emila Adamiča. Sledilo je tajnikovo poročilo in se je nato sestavil pedagoški delovni načrt za 1936/37 s posebnem ozirni na proučevanje problemov šole in učitelja na vasi. Za Gregorčičev spomenik so prispevali zborovalci 100 Din.

Razgrnjeni proračun. Mestno poglavarstvo razglašja: Mestni proračun za leto 1937/38, in sicer proračun mestnega zaklada, regulacijskega sklada, zaklada ustanov in zaklada mestnih podjetij, je izgotovljen. V smislu § 117 zakona o mestnih občinah se to javno razglašja s dostavkom, da ima vsak član mesta, kakor tudi vsaka oseba, ki plačuje v mestu neposredni davek, pravico, staviti k proračunu svoje pripombe. Proračun je razpoložen na vpogled občinstvu od včrstevi 16. t. m. do včrstevi 21. t. m. v mestnem knjigovodstvu med uravnimi urami. V istem roku je tudi vlagati pismene pripombe k proračunu. Novi proračun, ki znaša 57.569.430 Din, je za 703.380 Din večji od lanskega.

Proces zaradi nagovarjanja k umoru poestnika Ludvika Sapača v Beltincih se je nadaljeval včeraj pred mariborskim malim kazenskim senatom. Obtožen je bil 26letni natakar Emil Palfi iz Beltincev, da je v teku novembra 1935 nagovarjal nekoga Ladislava Štreherja, da ubije ljubavnega tekmeča poestnika Ludovika Sapača. Razen tega je Palfi obtožen zaradi fingiranega vloma. Razprava je bila v svrhu zaslišanja novih prič vnovič preložena.

Izpropana krojaška delavnica. Še neizsledeni storilci so vdrlj v delavnico krojaškega mojstra Ivana Candora v Dobrovcih na Dravskem polju ter odnesli več predmetov v skupni vrednosti okoli 5000 Din.

Iz življenja na deželi

Iz Trbovelj

Sokolstvo in ženac je naslov predavanja, ki ga bo imela na zaključku idejnega tečaja v soboto 19. t. m. ob 19. uri v Sokolskem domu S. Zorka Vojnovičeva. Tanica Zveznega prosvetnega odbora iz Beograda. Po predavanju bo svečana zaobljuba novih članov. Vse sestre in brate vabimo na ta večer.

CVEN PRI LJUTOMERU. Na šoli na Ove-nu pri Ljutomeru je razrešen šolski upravitelj G. Vunderl Matej z 10. decembrom in premeščen v Naraplje. srez Ptuj. Njegova žena, ki je učiteljica istotam, pa še čaka na svoj dekret za Naraplje. To je v srežu že drugi primer čudne premeščitve zakon-cov. Človek namreč ne ve ali naj vzame tudi deca s seboj ali ne in kako dolgo bo trajalo tako ločeno gospodinjstvo in ali se naj preseli tudi pohištvo v novi službeni kraj ali ne.

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU. Brzojavno je bil razrešen služb. v Krizevcih šolski upravitelj g. Belec Janko in dodeljen šoli Safarsko.

Naše gledališče

DRAMA

Cetrtek 17.: Kadar se utrga oblak. Red B. Petek 18.: Zaprtlo

OPERA

Cetrtek 17.: Bolna Smrt Red. Cetrtek Petek 18.: Zaprtlo

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Cetrtek 17.: Operno-baletni večer Tinke Vesel-Polla in Ilse Hye. C.

Gospodarstvo

Zadružništvo in kmečki dolgovi

V Beogradu se je vršila včeraj letna skupščina Glavne zadružne zveze, ki jo je vodil predsednik dr. Anton Korošec. Zborovalci so z vzklikom pozdravili njegov predlog, da se odpošljeta vdanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. kr. Vis. knezu-namestniku Pavlu. Pozdravni brzojavki sta bili poslani tudi ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću in kmetijskemu ministru Stankoviću.

Predsednik dr. Korošec je v svojem uvodnem govoru poudaril pomen Glavne zadružne zveze, v kateri je preko zadružnih zvez vključeno nad 8000 zadrug. Naša žitna letina je bila letos zelo obilna in tudi splošni promet je oživel. Težko prizadeti pa so kraji, ki so navezani izključno na produkcijo vina in sadja ter kraji s plininskim kmetijstvom, kjer je bila letina slaba.

Letos je zakon o likvidaciji kmečkih dolgov bistveno prizadel naše kreditno zadružništvo. Da rešimo kmeta, njegovo zemljo in njegovo posest, so morale tudi kreditne zadruge prispevati težko in veliko žrtve. Ker naše kreditno tržišče se nikakor ni ozdravilo, nimajo zadruge novih poslov, vse svoje stare pa izročajo likvidacijski banki. Takšne razmere nujno zahtevajo pomoč za oživiljenje poslovanja kreditnih zadrug. Vsi prav dobro čutimo, da oživiljenje likvidnosti naših zadrug ni nič manj važen problem, kakor je bilo reševanje prezadolženega kmeta. Ničče ne more tajiti blagodejnega vpliva zadružništva na gospodarske razmere na kmetih pri nas. Temu zadružništvu moramo ustvariti pogoje novega poleta, novega delovanja. Zadružništvu je treba omogočiti nov zamah in novo poslovanje. Naša naloga je, da se obstoječi zakoni spravijo v sklad s koristmi zadružništva, ki jih zastopajo naš kmetijski, delavski in malomeščanski stan.

Zadružništvo je element miru in teh socialno-gospodarskega stališča viharnih časih. Če vse to upoštevamo, je koristna in upoštevanja vredna za splošnost vsaka pomoč, ki jo damo zadružništvu. Lansko leto se nam je posrečilo najti pota in sredstva za ozdravitev osrednje zveze hrvatskih kmečkih zadrug in zveze kmečkih zadrug v Novem Sadu. Pred narodno skupščino je še zmerom nedokončan načrt novega zadružnega zakona. Mi ne moremo ničesar drugega kakor z vsemi silami prizadevati si, da ta zakon čimprej izide. Z budnim očesom smo spremljali sodobno življenje naših kmetov in v vseh ustanovah in uradih varovali korist našega kmetijskega življa in naših zadružnikov. Čeprav niso uspehi stoodstotni, upamo, da je vse zadružništvo čutilo to našo skrb in ta naš boj.

Po govoru ministra dr. Korošca je tajnik dr. Avgust Juretič podal poročilo upravnega odbora, ki je bilo po krajši debati sprejeto. Pri dopolnilnih vlogah je bil za drugega podpredsednika izvoljen dr. Stjepan Postić, zastopnik Zadružne zveze iz Zagreba, in sicer na mesto dr. Augustina Juretiča, ki je imenovan za tajnika Glavne zadružne zveze. Za člana uprave je bil med drugimi izvoljen Franjo Rakovec, zastopnik Zveze gospodarskih zadrug v Ljubljani.

Za pomoč našim kreditnim zadrugam

Sledil je zanimiv referat dr. Vjekoslava Gortana, zastopnika Zadružne zveze v Zagrebu o važnem vprašanju uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov. V debati o referatu dr. Gortana je posegel po besedi tudi dr. Prohaska in poudarjal delovanje pred-sednika zveze dr. Korošca in prvga podpredsednika g. Gjorgjeviča, ki sta se kot člana kraljevske vlade zavzela, da bi bila uredba o razdolžitvi kmetov nekoliko ugodnejša za zadružništvo. V zvezi s poročilom g. Gortana so sprejeli resolucijo iz katere posnemamo:

Zastopniki vseh zadružnih zvez, včlanjenih v Glavni zadružni zvezi kraljevine Jugoslavije, ki predstavlja preko 9.000 zadrug z več kakor enim milijonom zadružnikov so na 17. redni glavni skupščini v Beogradu soglasno sprejeli naslednjo resolucijo:

1) Glede na razmere, v katere so prišle zadruge z uredbami, je neobhodno potrebno sprejeti druge uredbe, ki naj kreditnemu zadružništvu vrne likvidnost in omogoči delo, in sicer tako, da dobe namesto bonov in državnih obiljačij gotovino. V kolikor ne bi bilo mogoče tej zahtevi takoj ustreči v polnem obsegu, je treba dati zadružnim zvezam odnosno zadrugam potrebne dolgoročne kredite po nizki obrestni meri, da se tako omogoči novo kreditiranje kmetov in nadaljnje delovanje kreditnih zadrug.

2) Ker so zaradi dolgotrajne gospodarske krize državne oblasti vzele zadrugam drugo težko krijejo svoje najvažnejše izdatke, stroške za redne revizije in za izobrazbo zadružnih delavcev, se naproša kmetijski minister da v državnem proračunu zagotovi zadružnim zvezam potrebna sredstva za revizijo in za izobrazbo zadružnih delavcev. Čeprav je dolgotrajna kriza najbolj prizadela kmečki stan in njegovo družno organizacijo, so vendar v tem času kriz državne oblasti vzele zadrugam drugo za drugo upravičene olajšave, in sicer: oprostitev pošne pristojbine, brezplačne vozovnice za revizijska potovanja in skraj nemogoče je, da bi se zadruge oprostile davkov. Zato zahteva skupščina Glavne zadružne zveze, da se zadružništvu vrnejo v popolnem obsegu vsaj tiste olajšave, ki jih je prej imelo. Glede na to, da so kreditne zadruge no uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov ostale brez svojih rezerv in polovice zadružnih deležev, prosí skupščina, da se ukine določba pravilnika o izvrševanju pregleda zadrug in o fondu za izvrševanje pregleda, po katerem morajo zadruge in zveze letno prispevati po pol pro-

centa celotnih članskih deležev in rezervnega sklada v sklad za izvrševanje pregleda.

Kmetijske zbornice

Tajnik Glavne zadružne zveze g. Gjorgje Davidović je podal poročilo o kmetijskih zbornicah. Pri tem so sprejeli resolucijo, ki ugotavlja, da so kmetijske zbornice kot posvetovalni organi kraljevske vlade neobhodna potreba našega kmetijstva, in obžaluje, da so dosedanja prizadevanja Glavne zadružne zveze in drugih zastopnikov kmetijstva ostala brezuspešna in ni kmetijstvo dobilo svoje zbornice, medtem ko so podobne ustanove dobile vse druge gospodarske panoge in svobodni poklici. Resolucija nadalje ugotavlja, da je načrt uredbe o kmetijskih zbornicah po izvedenih spremembah znatno boljši, vendar je potrebno, da veljajo vse osebe in vse ustanove, ki se bavijo s posebnimi oblikami udeleževanja v kmetijstvu, za pripadnike kmetijskih zbornic in plačajo zborniško določilo ker se po sedanjih določbah načrta mnoge osebe, ki imajo korist od zbornice, lahko izognejo obveznosti nasproti njej. Določbe načrta se morajo spremeniti tako, da se omogoči združitev dveh ali več zbornic v eno, da se vnese določba, da bodo zbornice obvez-

Ojej!
Te škarje ne strižejo.

Kadarkoli režete čipke ali krotite obleko itd., vselej potrebujete ostre škarje, da zamorete delo popolnoma opraviti. Allegro »model Rapide« je zato neobhodno potreben, da ohranite uporabne svoje škarje; ta mali čudovit aparat vam jih v par trenutkih nabrusi odlično.

Cena Din 75.—

Dobiva se v vseh trgovinah te stro ke.

Allegro

no vprašane za svet pri sprejetju zakonov, uredb in ukrepov, ki se tičejo kmetijstva in da se določila, ki jo kmetijske zbornice lahko uvedejo na davke svojih pripadnikov, določi maksimalno na 5%.

Zadružni zakon

Prvi podpredsednik Glavne zadružne zveze nabavljajih zadrug, minister brez portfelja g. Vojislav Gjorgjevič je nato poposul o načrtu zakona o kmetijskih zadrugah. Dejal je, da ima ta zakon nesrečno usodo. Od zedinjenja pa do danes smo izdelali približno 15 do 20 načrtov, loda zakon ni mogel zagledati belega dne.

Sedaj je stanje naslednje. En zakonski načrt je izdelala Glavna zadružna zveza, drugega pa kmetijsko ministrstvo. Oba načrta se med seboj razlikujeta. Načrt Glavne zadružne zveze je imel na umu popolno svobodo združevanja in organiziranja. Načrt kmetijskega ministrstva pa loči ti dve točki in omejuje poslovanje vrst zadrug. Po tem načrtu bi bila nemogoča skupna prodaja vseh kmetijskih pridelkov. Načrt kmetijskega ministrstva je prišel v zakonodajni odbor na prejšnjem zasedanju skupščine. Nazori so bili v odboru različni. Prišli so do 50. paragrafa in potem je bilo konec skupščinskega zasedanja. Tu so bile tudi določbe, ki bi zadružništvu škodovala. Nato je minister Gjorgjevič pomiril tiste, ki se boje zastran tega zakona, in je izjavil, da zadružni zakon nikakor ne bo sprejet proti zadružništvu.

Kontingenti za izvoz lesa v Francijo

Naši gospodarski krogi so se, kakor znano, zelo prizadevali, da bi o priliki pogajanj s Francijo dosegli zlasti za les večje olajšave s posebnim ozirni na znatne ugodnosti, ki jih uživa Avstrija, ki ji je Francija priznala tudi znatno carinsko preferenco. »Jutro« je že poročalo, da je bilo pri trgovinskih pogajanjih doseženo povišanje kontingentov. Vendar to povišanje ni bilo doseženo v pričakovanem obsegu. Kontingent za izvoz našega lesa v Francijo je bil povišan od 20.740 ton na 30.000 ton, kontingent za izvoz v Alžir pa od 41.980 na 45.000 ton. Od kontingenta za uvoz v Francijo odpade 7.000 ton na hrastovino. Možnost izvoza lesa v Francijo in Alžir se torej poveča le od 62.720 na 75.000 ton oziroma od 6262 na 7500 vagonov. Povečanje znaša torej komaj 20%. Važno pa so zlasti za izvoznike lesa določbe nove pogodbe glede znižanja takse na uvozno dovoljenja in sicer od 64 na 12 frankov po kvintalu. Tudi pri uvozu v Alžir se uvozne takse bistveno zmanjšajo.

Gospodarske vesti

Zaključeno zasedanje tarifnega odbora. Tarifni odbor je danes dopoldne nadaljeval in zaključil razpravo o vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu njegovega zasedanja. Na današnji seji je zastopnik ministra za gozdove in rudnike predložil tarif-

nemu odboru tudi predlog za znižanje tarife za celulozo in povišanje tarife za orehov les in za okrogli les-iglicastega drevja. Zastopnik sarajevske zbornice je predlagal znižanje tarife na staro železo. Sklenjeno je bilo, da se bodo vsa ta vprašanja obravnavala na prihodnji seji, na kateri bodo razpravljali tudi o odpravi tarifne konkurence, železnice in rečne plovbe v osseku Brod - Sisak. Zagrebška zbornica je predložila odboru glede vprašanja obširno studijo. Na podlagi tega elaborata so že včeraj pa tudi danes obširno razpravljali o tem vprašanju, vendar ni prišlo do nikakih konkretnih zaključkov.

Nadaljnje naraščanje žitnih cen na svetovnem trgu. Zadnje dni so se cene žitu na ameriških tržiščih ponovno znatno dvignile. Na čičaški borzi je decemberska pšenica v terek dosegla rekordno ceno 1.35 dolarja za bušel, medtem ko se je tečaj še v začetku meseca gibal na višini 1.20, pred šestimi meseci pa je znašal le 0.85. Šele včeraj se je gibanje nekoliko ustavilo in je bil zabeležen začetni tečaj v višini 1.33. Tudi cene ostalemu žitu so narasle. To okrepitev cen si tolmačijo na različne načine, predvsem poudarjajo, da se mnoge države zalagajo s krušnim in krmilnim žitom iz narodno-obrambnih razlogov. Vrh tega pa se je izkazalo, da je svetovna uvozna potreba večja, nego so znalsale cenitve. Zlasti vpliva na razvoj cen tudi stalno nazadovanje razpoložljivih zalog v Kanadi.

Poravnalna postopanje je uvedeno o imovini Franceta Merjasca krojaškega mojstra in trgovca na Viču, Tržaška cesta 28. (povarnalni upravnik Jože Rus. Ljubljana, Lepodvorska 3; poravnalni narok 22. januarja ob 9. prijavitni rok do 18. januarja).

Borze

16. decembra.

Na ljubljanski borzi so se v privatnem klingeru trgovali avstrijski šilingi po 8.36, dočim je bilo za angleške funte povpraševanje po 239.85. V zagrebškem privatnem klingeru je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.32, v angleških funtih po 239.80 in v grških bonih po 31, 75. Nemški klinirski čeki so zopet popustili in stanejo v Ljubljani (včeraj 13.90) v Beogradu 13.4883 in v Zagrebu 13.52, odnosno za konec decembra 13. 5450, za konec januarja 13.41 in za konec februarja 13.3750.

Na zagrebškem efektinem tržišču je bila vojna škoda zaključena po 375 (v Beogradu po 375 do 376.25). Promet je bil še v 7% Blairovem posojilu po 76 (v Beogradu po 76.50), nadalje v delnicah Dubrovačke po 257.50 in v delnicah Isisa po 20.

Deviz:

Ljubljana. Amsterdam 2361.66—2376.26, Berlin 1743.03—1756.91, Bruselj 732.70—737.76, Curih 996.45—1003.52, London 212.41—214.46, Newyork 4303.51—4339.89, Pariz 202.27—203.71, Praga 152.83—153.94, Trst 227.70—230.78.

Curih. Beograd 10, Pariz 20.3125, London 21.3550, Newyork 435, Bruselj 73.5250, Milan 22.9250, Amsterdam 238.90, Berlin 175, Dunaj 79.50, Stockholm 110.10, Oslo 107.30, Kobenhavn 95.35, Praga 15.34.

Varšava 81.90, Budimpešta 85.75, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: vojna škoda 374.50—375.50, 4% agrarne 48.50—52, 6% begluške 69.75 bl, 6% dalm. agrarne 65—66, 7% invest. 84 den., 7% stabiliz. 84—86, 7% Blair 76—76.50, 8% Blair 86 den.; delnice: PAB 190 bl., Trboveljska 230 bl., Dubrovačka 255—260, Šečera na Vel. Bečkerek 600 den., Osiječka ljevaonica 150 den., Našice 800 bl., Gutman 51—55.

Beograd. Vojna škoda 376—376.50 (375—276.25), 6% begluške 69.50—69.75 (69.50), 7% invest. 86 bl., 7% stabiliz. 84.25 den., 7% Drž. hip. banka 90.50 den. (90.50), 7% Blair 7625—76.75 (76.50), 8% Blair 86—87.10, Narodna banka 6970—7010, PAB 193.50—194.50.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 16. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 133, za maj 129, za julij 116.625; koruza: za dec. 107.375, za maj 101.75.

+ Winn'peg, 16. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 119.75, za maj 120.625, za julij 118.

+ Novosadska blagovna borza (14. t. m.). Tendence nespem. Pšenica (78 kg): baška, sremska, slavonska 157 — 159; banatska 154 — 158; baška ladja Tisa 164 — 166; ladja Begej 164 — 166; ladja Kanal 162 — 164; baška in banatska, ladja Dunav 160 — 162; sremska ladja Sava 160 — 162. Ri: baška 127.50 — 130. Ječmen: baški in sremski 64 kg 117.50 — 122.50; jari 68 kg 124 — 126. Oves: baški, sremski in slavonski 104 — 105. Turščica: baška, sremska nova 67 — 69, sremska sušena 82 — 84. Moka: baška in banatska 240 — 250; »a« 220 — 230; »b« 200 — 210; »c« 180 — 190; »d« 142.50 — 152.50; »e« 105 — 110. Otrubi: baški, sremski, banatski 82 — 86. Fižol: baški beli brez vreč 225 — 230; z vrečami 237.50 — 242.50.

+ Budimpeštanska termiška borza (16. t. m.). Tendence slaba. Koruza: za maj 12.26 — 12.27, za julij 12.75.

BOMBAZ

+ Liverpool, 15. decembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za dec. 6.81 (prejšnji dan 6.78), za maj 6.77 (6.72), za okt. 6.77 (6.42).

+ Newyork, 15. decembra. Tendence kornaj stalna. Zaključni tečaj: za dec. 12.55 (12.62) za maj 12.22 (12.23).

Prvi kaznjencev: Lepo si pazil, Ti idišot. Zakaj nisi zakašljaj, ko si čul prihajati paznika?!

Drugi kaznjencev: Nisem mogel, ker sem pravkar pojedel

Bronki
BONBON

PROIZVOD: UNION, ZAGREB.

S P O R T

LNP na skupščini JNS

Delegati ljubljanskega podsaveza so imeli na letošnjem občnem zboru nogometnega saveza manj vidno vlogo kot včasih, ker so se razen neznatne domače opozicije postavili ob stran »vladajočec« skupine, ki je, kakor znano, kljub hudim napadom Zagreba in ostale opozicije ostala na krmilu tudi za bodočce. Kolikor je bilo govora o nogometu na najsevernejšem področju JNS, se je nanašalo na ustanovitev SK Ljubljane in njenega poštno zasluženega vstopa v ligo. V ostalem nam je predsednik LNP g. dr. Köstl dal še nekaj podatkov o sklepih te skupščine, ki zadevajo predvsem naše domače zadeve.

Važen — in drugačen kot poročano — je sklep, da je bila prošnja mariborskih klubov za ustanovitev lastnega podsaveza izročena novemu odboru, ki ima nalogo proučiti reformo savezne organizacije. Pri tej priliki želi g. predsednik ugotoviti, da so bile netočne vse vesti nekaterih listov, češ da je bil mariborski okrožni odbor v zvezi s to akcijo suspendiran; res je namreč, da okrožni odbor v Mariboru kot podrejeni organ LNP se zmerom vrši vse poverjene funkcije ne glede na to, da je bilo proti nekaterim članom tega odbora uvedeno postopanje zaradi prekoračenja delokroga.

Občni zbor je dalje črtal ljubljanskemu podsavezu dolg v znesku 7.000 Din ter odpisal mariborskemu Železničarju in SK Ljubljani iz naslova posojil zneska po 5.000 Din odn. 4.000 (Obenem so bile na prošnjo 9 manjših klubov tega podsaveza odobrene denarne podpore iz skupnega kredita 20.000 Din, ki je bil za prihodnje poslovno leto votiran v ta namen. Slednjit je bil na področju LNP reaktiviran bivši savezni sodnik Roman Oberlinter.

Predsednik LNP je v ostalem s potekom letošnje skupščine prav zadovoljen, ne glede na to, da je bil nastop Zagreba in njegovih pristašev zelo malo dosleden in gotovo le v škodo zdravega razvoja našega nogometa, ter si obeta v obnovljeni stari savezni upravi kar se da uspešno podporo za slovenski nogomet po že uglajeni dosedanjih poti.

Finski trener Korhonen

Kakor znano, si je JZSS tudi za letošnjo sezono zagotovil tuje trenerje, ki bodo prevzeli trening tekmovalcev. Kot prvi je pripel včrsez jzutraj z monakovskim brzcom

Finca Leo Korhonen, ki bo imel v oskrbi tekače.

Korhonen je star 30 let, je srednje velik in seveda — kakor vsi severnjaki — blondinec. Je že 2 leti poročen in ima 9 mesecev staro hčerko. Potoval je naravnost iz svojega rodnega kraja Mikkelija, majhnega 10.000 duš broječega mesta na južnem Finskem, ki leži ob železniški progi, obdan od vseh strani od stoterih jezer in jezerc. Odpeljal se je v soboto in povedal, da trenutno na Finskem, Svedskem in v Nemčiji, kolikor je pač videl iz vlaka, ni snega. Prvi sneg je opazil šele v Avstriji in to ob vsej progi do Jesenic. Nad gorensko pokrajino je zelo navdušen in kar ni mogel prehaliti njene lepote. Le ko je prišel v Ljubljano, kjer so ga na kolodvoru pričakovali savezni funkcionarji, ga je iznenadila megla, ki je bila včeraj zjutraj izredno gosta. Takoj je vprašal, če je v naših krajih običajna, se je pa razveselil, ko so mu povedali, da je s tem londonskim zastorm obdarovana le Ljubljana, kjer ne bo imel opravka.

Korhonen se bo že danes odpeljal v Mojstrano, kjer se bo nastanil v hotelu »Triglav« in takoj prevzel trening. JZSS je namenoma za začetek izbral najnižjo smučarsko postojanko, da bi tako omogočil čim večjemu številu tekmovalcev udeležbo na treningu.

Mladini smučil!

Akcija za prvo smučarsko božičnico je zaključena. Inicijativnosti in marljivosti smuč. kluba Ljubljana ter plemenitosti posameznih darovalcev se imamo zahvaliti, da bo 73 dečkov obdarovanih s smučmi.

V petek ob 18. bl. v Mestnem domu praznik za vse te mlade smučarje, ki bodo začeli lic dočakali uresničenje njihovih sanj. Pismeno so bili obveščeni vsi, ki so obdarovani. Vsem žal ni bilo mogoče ustreči, pridejo pa pred ostalimi pri naslednji božičnici v poštev.

Pridite v Mestni dom točno ob napovedani uri, privedite tudi svoje mamice s seboj!

Zbor smučkih učiteljev ima drevi ob 20.30 redno sejo v savezni pisarni. Ker je to zadnja seja pred božičem, se prosí za polnoštevilno udeležbo.

SK-Slavija. Drevi ob 20. članski sestanek vseh nogometašev in juniorjev članke legitimacije s seboj! Ob 21. odborova seja. Vabljeni vsi, ki mislijo resno sodelovati!

Na poti v palačo St. Jamesa

Novi angleški kralj Jurij VI., v admiralski uniformi

Novi angleški kralj

Jurij VI., kraljica Elizabeta in enajstletna prestolonaslednica

O novem angleškem kralju Juriju VI. in njegovi družini poročajo Basler Nationalzeitung sledeče podrobnosti:

Jurij VI. govori več jezikov in obvlada precej dobro tudi nemščino. Pri diplomatskih sprejemih kaj rad preizkusa svoj lingvistični talent. Poleg tega je dober strelec in navdušen nogometaš. Operne predstave koncerti in gledališča ga zanimajo manj kakor filmi. Posebno rad obiskuje filmske premiere in si da večkrat kakšen film predvajati tudi doma.

Nova kraljica Elizabeta, ki je po Reuterjevih poročilih iz Londona, zbolela ter mora zaradi rahle influence ostati v postelji, si je pridobila simpatije svojega ljudstva, ki jo imenuje »smiling duchess« s svojim ljubkim nasmeškom. Ona osebno nadzira vzgojo obeh svojih hčera, princeze Elizabete in Margerite. Pravijo, da je mlajša princesa zelo živahna in tudi častihlepa ter zavidna svoji starejši sestrici za položaj, ki jo čaka v bodočnosti.

Nova angleška kraljica je zelo skromna. Gostov in pojdin ne ljubi, najrajši biva v ...

Zapravljene milijarde

Iz Hongkonga poročajo, da je izvršila tam samomor vdova po nekem ameriškem magnatu, ga Maud Carnrightova. Po svojem možu je podedovala neizmerno bogastvo, ki ga je pa začela razsipavati že od prvega dne na znorel način. To bogastvo je kopnelo kakor sneg na soncu.

Prejšnje leto, preden se je odpravila na potovanje okrog sveta, je dejala časnikarjem: »Zelo sem uboga, imam samo še šest milijonov dolarjev, ko teh ne bo več, skočim v morje. Zares so našli njeno truplo v hongkongskem zalivu. Držala je besedo in poška la smrt še med svojim potovanjem.

Mrtev — živ — mrtev?

Francoskega letalca Mermoza po naj-novejših poročilih kapitana ladje »Alcantara« niso rešili. Ne o njem ne o »Južnem križu«, ki je izginil na vožnji čez Atlantik, ni duha ne sluha

Zmrznil na povratku s pokopališča

70letni bivši ravnatelj nekega budimpeštanskega denarnega zavoda Adolf Szanto je umrl na nenavaden način. Pred nekoliko dnevi je izginil v doma in ga dva dni niso mogli najti. Tretjega dne so ga našli zmrznjenega v nekem gozdiču. Izkazalo se je, da je bil stari mož obiskal neko pokopališče, na povratu domov se je v temi izgubil in zašel v gozdič, kjer se je izčrpan zgrudil in zmrznil.

Sodi kaviara v morju

Na obajo pri Folkestoneu so valovi naplavlili večje število sodov, ki so vsebovali še dobro ohranjen kaviar. Ti sodi so bili prvotno namenjeni za Pariz in Newyork. Oblasti bodo sedaj odločile, ali naj se prodajo na javni dražbi ali pa se naj z njimi zgodi kaj drugega. Sodi izvirajo bržkone z nekega sovjetskega parnika, ki se je v začetku tega leta ponočil v bližini tega kraja.

oi stoletja že deluje CMD, varujmo še za pol stoletja!

Poškodbe pri smučanju

Zimski sport je treba pospeševati z vsemi močmi. Toda potrebna je previdnost. Vsega se je treba najprej naučiti in izvežbati. Šele potem je mogoče tvegati. Drugače je sport nevaren.

Zanimive so poškodbe pri smučanju. Pri padcih se dogajajo čisto poškodbe v zgornjem delu telesa, ki ne kažejo nič posebnega. Nasprotno so pa poškodbe spodnjih okončin pogostoma značilne. Po navadi pride do teh poškodb na ta način, da ena izmed smučaj zavoli kakšne ovire obstane, druga pa vohi naprej. S tem se ustavi ena noga zvišje, posebno če je vezava nogo trdno ustavila. Poškodbe kolčnega zgiba in lomj stegna so redki. Pogostoma pa se dogajajo težke izpahitve v kolenu, pri čemer se trgajo kite. Takšne poškodbe čuti poneorečeneec zelo dolgo. Po navadi pa se vrleča sila izrazaj še le ob goleni in nastanejo lomi ob tigni kosti, ki segajo daleč navzgor, a tudi navzdol do gležnjev.

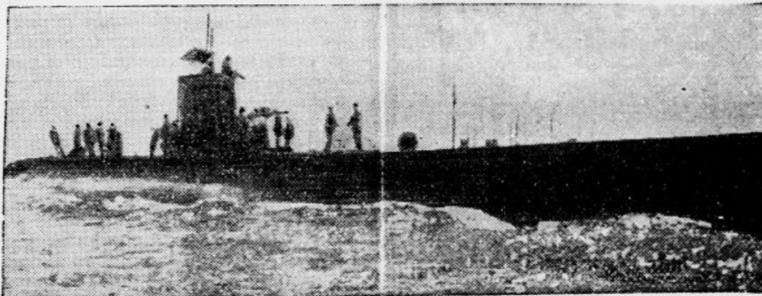
Gondolirji izumirajo

Mestna uprava v Benetkah je odločila naj se število gondolierov, vodnikov značilnih beneških čolnov, zmanjša na 400. To je storila za to, da to beneško posebnost vsaj delno ohrani. Večji del gondolierov pa so upokojili. Dobivali bodo do svoje smrti po 2200 lir letno. Benetke morajo delati čedalje več koncesij zahtevam modernega prometa in te koncesije so potiskale obrt gondolierov nazaj. Posebno težak udrec je bila zanje zgraditev avtomobilske ceste, ki veže mesto lagun s koplino.

Vino in dišave nazaj

Francoski parnik »Champlain«, ki je na povratku iz New Yorka v Evropo, vozi s seboj vse veliki tovor 525 ton francoskih vin in parfemov, ki bi jih moral iztovoriti v New Yorku. Pristaniški delavci pa tam, kakor znano imajo stavko, in tako tovor ni mogel iz parnika. Domnevajo, da bo leta usoda doletela veleparnik »Normandie«, ki je s sličnim tovorom na potu v Ameriko.

Potopljena španska podmornica

Dne 12. t. m. je v bližini Malage neznana podmornica tujega izvora potopila podmornico španske vlade »C 3«. Po torpediranju se je podmornica pogreznila. Potopilo se je 46 mož, rešil se je samo poveljnik broda Garcia Vynal in dva mornarja

Grofica s carskega dvora

Bedna starost nekoč oboževane lepotice Marije Nikolajevne Mure

Neki ameriški reporter je odkril staro, bedno ženo, ki živi v popolni osamelosti, a je nekdanj spadala med najbolj bleščeče se prikazni evropske družbe. S šestnajstimi leti je bila grofica Marija Nikolajevna Mura ena najlepših žensk na carskem dvoru. Vanjo se je zaljubil guverner orleške guvernije, grof Tarnovski, in zdela se je, da jo čaka življenje polno sijaja. Toda grof je svojo mlado ženo čisto drugače, nego so vsi pričakovali, začel kmalu zanemarjati. Neki nečak pisatelja Leva Tolstega se je zaljubil tedaj vanjo in se je ustrelil pred njenim oknom, ko ga je zavrnila.

Naslednji častilec lepe grofice, baron Stahl, je delil usodo mladega grofa Tolstega in grof Borgevski, mlad diplomat, je hotel izzvati škandal, da bi groficinega moža prisilili k dvoboju. Toda mož ga je ustrelil. Tarnovskega so oprostili, ker je bil svoje dejanje izvršil pod vplivom alkohola, toda Marija se je dala od njega ločiti. Postala je zaročenka »najbogatejšega Rusca«, grofa Komarovskega, ki se je dal v njeno korist zavarovati za pol milijona frankov. V septembru 1907. je oddal častnik Nikolajev Navmov, ki je bil popolnoma pod groficihim vplivom, na Komarovskega pet streliv v njegovi beneški palači. Dva dni pozneje so Marijo Tarnovsko in odvetnika Prilukova aretirali ob njenem prihodu na Dunaj. Dunajska policija je bila v tako kratkem času dognala, da je bil Navmov umoril Komarovskega po za slugi Tarnovske in odvetnika, ki sta se hotela polastiti visoke zavarovalnine. V začetku 1910. se je vršil proces v Benetkah. Navmova so obsodili na tri, Tarnovsko na osem, Prilukova na deset let ječe. S tem je usodna grofica izginila z družbenega prizorišča.

Francoski general pri rumunskem kralju

Veliko pozornost je zbudila pred dnevi izjava francoskega generala Mittelhausserja, da bo francoska vojska v primeru potrebe branila tudi rumunsko mejo

Ko sta je bila mož in žena ...

Ga. Simpsonova s piščkom in njen drugi mož trgovec Ernest Simpson

Kulturni pregled

Iz ljubljanskih koncertnih dvoran (Večer koroške narodne pesmi — Klavirski koncert prof. Antona Trosta)

V nabit polni mali filharmonični dvorani je bil 12. t. m. koncert koroške narodne pesmi, ki sta jih odpela sicer maloštevilna, a glasovno dokaj ubrana pevška zbor s Sel in Radiš posamezno in tudi oba skupno.

Za uvod je tajnik SPZ v Celovcu g. Vinko Cvitar v lepem programatičnem nagovoru orisal visoki pomen in poudaril važno kulturno misijo, ki jo slovenska narodna pesem izvršuje med našim ljudstvom na Koroškem. Program se je nato razvijal gladko in neprisljleno ter z vso domačnostjo, kakor jo more izzvati samo narodna pesem v preprosti, prav nič izumetničeni harmonizaciji in v vsej svoji prvobitnosti. Pesmi so bile izvajane z vso milino in ljubeznijo preprostih domačih fantov od kmeta pa do drvarja. V vsaki pesmi — od sanjave in melanholične »Pojdam u Rutec pa do hudomušne in nagajive »Juhej, pojdamo v Skuffec« je bilo čutiti povezanost z rodno grudo, na kateri trdovratno vztrajajo koroški Slovenci. Zato pa gre koroškim pevskim glasnikom in njihovim marljivim pevovodjem pohvalno priznanje. Saj so se nam predstavnili, če izvemamo nekaj na efekt preračunanih samostalnosti v prvih tenorjih, z lepo izoblikovano in do prozorne in jasne preprostosti skrbno izčiščeno pesmijo, da je bil aplavz prav res odkritosrčno zaslužen, tako da so pevci nekatere točke morali ponoviti.

Trostovi klavirski nastopi so bili pri nas vedno zbirališče številne in najelitnejše koncertne publike. Tako se je tudi pri večeršnjem njegovem koncertu napolnila mala filharmonična dvorana do zadnjega kotička. Koncertni program je navajal dolgo vrsto srečno izbranih in smiselno razporejenih del iz klavirske literature: od poznege klasične Beethovna preko romantikov Chopina, Brahmsa in Marxa do čustvenih impresionistov Ravela, Debussyja in Skrjabinja.

Ljubljana 11; Solska ura: Premog — pogled v davnino (razgovor z učenci, vodj g. Miroslov Zor.). — 12; Slovenski biseri (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Koncert Radio orkestra. — 18: Zenska ura: Pomoč otroku pri jezikovnem pouku (ga. Dora Pegan). — 18.20: Maurice Ravel: Valček (koreografska pesnitev, plošče). — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Boža Knežević in naša doba (dr. Dušan Stojanović iz Beograda). — 19.50: Zanimivosti. — 20: Pevski koncert g. Leopolda Kovarja s spremljevanjem Radio orkestra. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Angleške plošče.

Beograd 17.20: Orkestralen in pevski koncert. — 19.50: Plošče. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22.20: Plošče. — Zagreb 17.15: Lahka glasba. — 20: Orkestralen in pevski koncert. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.25: Pester glasbeni program. — 20.20: Zvočna igra o Pavljih. — 22.20: Koncert Hindemithove glasbe. — Varšava 19.15: Pesmi. — 20.10: Delni prenos Weberjeve opere »Carostrelec«. — 22.15: Klavirski koncert. — 22.20: Lahka glasba na ploščah. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 16.05: Simfonična glasba po željah. — 17.20: Bachova druga kantata iz Božjega oratorija. — 19.15: Prens Weberjeve opere »Carostrelec« iz Leipziga. — 22: Koncert orkestra. — 22.30: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 18: Koncert orkestra in solistov. — 19.15: Spominjski koncert Weberjeve glasbe. — 20.10: Orkestralen koncert. — 21: Zvočne slike. — 22.30: Plesni orkester. — 23.30: Simfonična glasba. — München 18: Koncert orkestra. — 19.15: Prenos opere »Carostrelec« iz Leipziga. — 22.30: Mozart: Jupitrova simfonija. — 23: Koncert Weberjeve glasbe. — 23.30: Lahka godba orkestra. — Stuttgart 18.40: Mladina pred božičem. — 20.10: Zvočna igra. — 21.10: Spominjski koncert Weberjeve glasbe. — 22.30: Orkester in solisti. — 24: Nočni koncert.

Radio

Petek, 18. decembra

Ljubljana 11; Solska ura: Premog — pogled v davnino (razgovor z učenci, vodj g. Miroslov Zor.). — 12; Slovenski biseri (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Koncert Radio orkestra. — 18: Zenska ura: Pomoč otroku pri jezikovnem pouku (ga. Dora Pegan). — 18.20: Maurice Ravel: Valček (koreografska pesnitev, plošče). — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Boža Knežević in naša doba (dr. Dušan Stojanović iz Beograda). — 19.50: Zanimivosti. — 20: Pevski koncert g. Leopolda Kovarja s spremljevanjem Radio orkestra. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Angleške plošče.

Beograd 17.20: Orkestralen in pevski koncert. — 19.50: Plošče. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22.20: Plošče. — Zagreb 17.15: Lahka glasba. — 20: Orkestralen in pevski koncert. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.25: Pester glasbeni program. — 20.20: Zvočna igra o Pavljih. — 22.20: Koncert Hindemithove glasbe. — Varšava 19.15: Pesmi. — 20.10: Delni prenos Weberjeve opere »Carostrelec«. — 22.15: Klavirski koncert. — 22.20: Lahka glasba na ploščah. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 16.05: Simfonična glasba po željah. — 17.20: Bachova druga kantata iz Božjega oratorija. — 19.15: Prens Weberjeve opere »Carostrelec« iz Leipziga. — 22: Koncert orkestra. — 22.30: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 18: Koncert orkestra in solistov. — 19.15: Spominjski koncert Weberjeve glasbe. — 20.10: Orkestralen koncert. — 21: Zvočne slike. — 22.30: Plesni orkester. — 23.30: Simfonična glasba. — München 18: Koncert orkestra. — 19.15: Prenos opere »Carostrelec« iz Leipziga. — 22.30: Mozart: Jupitrova simfonija. — 23: Koncert Weberjeve glasbe. — 23.30: Lahka godba orkestra. — Stuttgart 18.40: Mladina pred božičem. — 20.10: Zvočna igra. — 21.10: Spominjski koncert Weberjeve glasbe. — 22.30: Orkester in solisti. — 24: Nočni koncert.

Točno plačaj »Jutru« naročnino varuj svojem zavarovalnogo

52 milijonov dolarjev za dovtipe

V Newyorku je umrl je dni najbolj znani ameriški dovtipnež D. Friedman, ki je začel svojo kariero nekoč kot snažilec čevljev ob nekem mostu, pa si je kmalu pridobil velik sloves s svojimi nepremagljivimi humorjem. Njegovi dovtipi in pozneje tudi burke, sketchi itd. so potovali po vseh Zedinjenih državah in se spreminjali v denar. S svojim veselim temperamentom si je Friedman za služil nič manj nego 25 milijonov dolarjev. Med drugim je objavil knjigo, ki vsebuje nič manj nego 75 tisoč njegovih dovtipov, ki so nastali v desetih letih.

A NEKDOTA

Kraljica Mary je obiskala s šestletno prjnceso Margareto Rožo, sestro sedanje prestolonaslednice, neki dom invalidov. Eden iz med okrhovancev v tem domu, je dejal m. h. princezi: »Hvala vam lepa, mlada lady.« Odgovorila je: »Jaz sem princesa.« Nato je prištevila kraljica Mary: »Da, sedaj je samo princesa, upam pa, da bo kmalu postala tudi mlada lady.«

VS AK DAN ENA

»Allegro, gospodična, zapisano je: allegro fortissimo!«

Saj pritiskam z vsemi svojimi močmi na ventil za plin, (Politiken)

PAMETNI DARUJEJO

TIVAR OBLEKE

Tako oče – svojemu otroku, mož – svoji ženi,
smučar – svoji partnerici

Praktično misleči ljudje bodo letos za Božič darovali TIVAR
OBLEKE, ki so cenene in okusne. Že stara modrost pravi:
srečno izbrana darila utrjujejo ljubezen, prijateljstvo in naklo-
njenost.

150.-

200.-

320.-

390.-

440.-

490.-

540.-

690.-

10.-

1390.-

340.-

240.-

250.-

240.-

390.-

320.-

16 - 129.-

6 - 18.-

TIVAR ZOO

FOTOMONTAŽA: PUBLICITAS

R. URBAN:

Vstajenje gospoda Treeja

Roman

Višji nadzornik je sedel na mizi, bingljal z nogami in zamišljeno strmel v konce svojih čevljev. Nadzornik Kent je brskal po divjem kupu tiskov in spisov na tleh. se zdaj pa zdaj sklonil in v naglici ogledal kak kosček papirja. Pravkar je stopil v sobo seržant Mackenzie z zvezkom konverzacijskega leksikona, ki ga je bil prinesel iz knjižnice. Robin mu je vzel knjigo iz roke, si jo položil na kolena in hitro obračal liste, dokler ni prišel do črk »CI«.

»Nekoliko sem vendarle upal,« je rekel uradnikoma, »da bo tu, pri besedi »cikloida«, vložil kak spis. Ali je bil nemara kdo v knjižnici, odkar je sluga izgubil?«

»Nemogoče,« je rekel Mackenzie, »vhod v knjižnico je iz veže, kjer je zmerom kdo izmed redarjev, in okna so zamrežena.«

Višji nadzornik je bil prišel s prstom do besede, ki jo je iskal, in je jel glasno brati: »Cikloida, ko

lesna črta, ki jo opisuje točka kroga, valečega se po ravnici.«

»O tem sem zdaj poučen,« je menil nadzornik Kent, »kaj je Stone s tem misli, še vedno ne vem.«
 »Cikloida, Barton, L,« je zagodrnjal Robin. »Cikloida vsekako ne more biti ime tistemu, ki je ustrelil Stona; Barton takisto ne. In L utegne biti začetnica zelo mnogih besed: London, Louvre, Lizbona, Lenin... Zamislimo se v položaj ranjenega sluga. Ni dvom, da je napisal te besede šele, ko so bili morilci zapustili sobo. Gotovo je bila njegova zadnja želja, da bi za slučaj svoje smrti pustil živim važno sporočilo. Mislim, da je bilo to sporočilo namenjeno policiji, ker stoji v njem Bartonovo ime. A zakaj ravno Bartonovo? Tudi na to bi bilo moči najti odgovor, če pomislimo, da je Stone še tik pred napadom obiskal našega nadzornika v Scotland Yardu. Jaz, da sem na njegovem mestu, najbrže pa tudi vsak drug pameten človek, bi kot umirajoča žrtev razodel morilčevu ime, če bi ga poznal. Če ga ne bi poznal, bi vsaj odkril kaj takega, kar bi kazalo nanj. Sodim, da so bile tudi slugove misli take in da pomeni »cikloida« nekaj, kar utegne pripomoči k izsleditvi napadalca. Ime Barton je natančnejši pojasnilni podatek in opozorilo za našega nadzornika, ki utegne biti kakor koli v zvezi s to »cikloido«. Zadnja beseda naj bi pa ustvarila jasnost in odstranila vsak dvom — a tedaj so prišli napadalci ali tudi drugi zločinci, preden je bilo končano. Če bi bil mogoč sluga napisati vsaj še dve črki, sem

prepričan, da bi danes razvozali marsikatero uganoko. Ta zadnja beseda je ključ do skrivnosti.«

»Torej mislite, da tisti, ki so Stona obstrelili, in tisti, ki so ga potem odvedli, niso iste osebe?« je vprašal Mackenzie.

»To je težko povedati. Nemara, da so se ljudje, ki so streljali na slugo in spravili sobo v nered, še enkrat vrnili, češ, da vidijo, ali je Stone res mrtev, pa so ga našli živega in ga zato vzeli s seboj, da bi mu morebiti pozneje izsilili kako skrivnost. Mogoče je pa tudi, da med napadom na slugo in med njegovim ugrabljenjem ni neposredne zveze.«

»Mislite, da je bila oporoka tisto, česar so tu iskali?« je menil Kent in pokazal na razmetane stvari.

»Stavil bi; mislim pa tudi, da je niso našli, posebno zato, ker je Stone, ko je bil večer pri Bartonu, govoril o tem, da bo nadzornika danes dopoldne po telefonu poklical in mu povedal, kje je najde. Zakaj? Čemu? Sam vrag si ga vadi. Poskusimo obnoviti vso istorijo.«

Višji nadzornik je skočil iz mize, se postavil s hrbotom proti vratom in nadaljeval:

»Ko sem še nezavesten ležal v travi — Robin bin se je previdno prijel za glavo — je kuhinjska služkinja prva opazila plamen in zavpila Gor! To je bilo ob 22. uri 10 minut. Višji komisar Maxwell je takoj stekel na pogorišče, in ker je

bilo videti zelo nevarno, je napodil ljudi, kolikor jih je bilo v hiši, z vsemi posodami, ki so jih mogli v naglici dobiti, na gasilno delo. Slugi Stonu je ukazal, naj obvesti gasilce. Ko so tako postavili razpoložljivo osebo od sprednje strani hiše na desno okoli vogala v vrsto, je ostal Stone sam v hiši. Zanesljivo vemo, da je res poklical gasilce. Po izpovedbi službujočega telefonskega uradnika je bil to zadnji pogovor, ki se je vršil pred razdejanjem telefonskih zvez. Tri četrt na tri in dvajset je utegnito biti, ko so se po prihodu gasilcev in po užuganju ognja vrnili v hišo. Če skopo računam, so imeli torej zločinci pol ure časa, da so izvršili svojo namero. Telefon je v ozadju veže, tako, da mora tisti, kdor govori, obračati v hrbet. Morda so zločinci že vdrli v hišo, ko je stal Stone še pri telefonu, in se takoj splazili v njegovo sobo. V tem primeru bi bilo verjetno, da jih je Stone zasačil v svoji sobi, oni so ga pa kratko ustrelili. Morda so brez neposrednega morilskega namena hoteli porabiti zmešnjavo v to, da bi sobo nemoteno preiskali. Mogoče je pa tudi, da so slugo s kakim izgovorom zvalili v sobo, da bi ga tam umorili. Za svojo osebo se skoraj nagibljem k tej podmeni, ker ne morem in ne morem verjeti, da bi šel kdor koli mirno v svojo sobo, ako ve, da hiša gori. Če gre pri tej stvari res za oporoko in če je komu do tega, da prepreči njegovo izjavo, tedaj je samoumevno, da skuša zamašiti usta edinemu človeku, ki ve o tej listini kaj več.«

MALI OGLASI

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Novost za Ljubljano
je zimski balne pri »Luvu« — Klub in drugi pristajajo tega najlepšega sporta — pohištvo in rezervirane izkušnje vsaj »nkrat telefonirajte.« 3163-14

Brehrana

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V bližini obrtne šole
in tehnično zelo dobra domača hrana. Kosilo 7 Din, večerja 3,50 Din, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31728-14

Službo dobi

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodajalko

za telikateso iščem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31620-1

Vzgojiteljico

omikano inteligentno, 4 letno, spretno, večjo državnega in nemškega jezika, sprejemem k svojemu 6-letnemu tečku. Poudrbe s sliko na: Prokurat Klein Subotica, poš. pret. 188. 3147-1

Frizerka

provostna v vojni in železnižni ondulaciji ter manikiranja, dobi stalno službo. Hrana in stanovanje v hiši. Bar Ivan, frizer, Slovenj Gradec. 31723-1

Perfektneja korespondenta

(korespondentno) nemščine, zbiranje dvakrat tedensko takoj podjetje ljubljanske okolice, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31746-1

V večjem hotelu

dobi mesto spretna in postojna natakarica, jedne znanosti, z uglasjenim nastopom in znanjem nemščine. Poudrbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dober frizer.« 31711-1

Frizerskega poslovdjio

vojašine prostega, sprejemem takoj. Cenj. depise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dober frizer.« 31711-1

Fotografsko pomočnico

sprejemem. Poudrbe na poslovalnici Jutra, Maribor pod »Stalno mesto.« 31707-1

G. Ph. Rothman:

Gospod Kozamurnik gre na letovanje

96

Ker je ležala goljava globlje od sedla, na katerem je pravkar še sedel, ni bil ta dotik z zemljo nič kaj prijeten. Gospod Kozamurnik se je pobral, si opral prah s telesa in jo stakal in tarna je peš ubral proti domu. Sam in zapuščen je klobuštral po klanec navkreher. »Tako je s vrnem v Volarje, si je obetal; niti minute ne ostane mveč tula

Natakarico

čedno in marljivo, potrebnem takoj. Gostilna Jurlič, Tyrševa cesta 34. 31729-1

Natakarico

ki je izveščana tudi v trgovini, kjer bi v prostem času pomagala, sprejemem. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod »Nagrada.« 31741-1

Službo išče

Čaka needs 5. per lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potniki

Zastopnika za prodajo sukna šče mala tkalnica V poštev pridejo samo gospodje iz takšne stroke katero so dobro speljali pri detajliranih. Poudrbe s navedbo ločenega telefonja in referenc pod »St. 5.706« na obrubici Jutra Maribor. 31743-5

Božična številka „Jutra“

ki bo tri dni aktualna, in zato prav izredne publikacijske sile, bo izšla v četrtek zjutraj.

Male oglase za božično številko »Jutra« moremo zato sprejemati samo do srede do 12. ure.

Dajenci(ke)

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizerskega vajenca

(vajenec) sprejemem takoj. Tyrševa 37. 31710-44

Prodaj

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Starinske predmete

kakor tudi dobro ohranjene predmete, ki jih želite prodati, vzame v komisijsko prodajo ali kupi »pri Makedoncu«. Ljubljana, Korošcova 30. 31713-6

Purane - kapune

palarde, piščance in kokoši, zve in zaklane po ameriških cenah. Prodajalna Kmetijsko družbe v Ljubljani, Igriška 3 (za dramo). Telefon 37-53. 31708-6

Krasna preproga

pristna, stara, Smirna, perzijsko ročno delo 4 x 5 m, takoj ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31707-4

»Singers, «Pflaff»

skoraj nov sivalni stroji in kolesa peccni naprodaj pri »Promete (nasproti križanske cerkve). 31730-39

Dragocenosti

vsakovrstno zlato, cerne - juvelni. Ljubljana, Woltfova ulica 1. 12-36

Kupim

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Svinjske kože

kupuje po najvišji dnevni ceni J. Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1. Mestna tkalnica, Dolenjska cesta 34. 31728-7

Les

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bukova drva

suha, kupim. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vagon franco St. Vid, Ljubljana.« 31734-16

V najem

z mošnim blagom na doželi, prav dobro poljano, jam v naslem ali prodam takoj. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlata jama.« 31676-17

Sadje

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Jabolka

zimska, sortirana, od Din 3,75 dalje med. Jaka vedno na zalogi. Prodajalna Kmetijsko družbe v Ljubljani, Igriška 3 (za dramo). Telefon 37-53. 31719-34

Črno sukno

dobro ohranjeno, iz modnega moškega, prodam — Sr. Petra cesta 48. 31615-18

Zimsko sukno

za 15 letnega dečka in smuške čevlje št. 40, prodam. Svete, hišnica, Celovška cesta 34. 31719-33

Stroji

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

»Singers, «Pflaff»

skoraj nov sivalni stroji in kolesa peccni naprodaj pri »Promete (nasproti križanske cerkve). 31730-39

Dragocenosti

vsakovrstno zlato, cerne - juvelni. Ljubljana, Woltfova ulica 1. 12-36

Kupim

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Svinjske kože

kupuje po najvišji dnevni ceni J. Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1. Mestna tkalnica, Dolenjska cesta 34. 31728-7

Les

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bukova drva

suha, kupim. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vagon franco St. Vid, Ljubljana.« 31734-16

V najem

z mošnim blagom na doželi, prav dobro poljano, jam v naslem ali prodam takoj. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlata jama.« 31676-17

Stanovanje

11-12-13 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosobno stanovanje

oddam mirni stranki, Streliška ul. 22. 31734-31

Lepo dvosobno stanovanje

z vsemi pritlikinami, oddam takoj. Rožna dolina, Cesta IV., šte. 23. 31731-31

Sobno odda

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

strogo separirano, oddam solidnemu gospodu. Streliška ul. 22. 31735-23

Lepo sobo

z 1 ali 2 posteljama, zelo čisto, separirano, parket, elektrika, oddam, Stari trg 47. 31717-33

Lepo sobo

z uporabo kopalnice, oddam gospodu 1. juna n. j. Reeljeva c. 16, hišnik. 31715-31

Sobo

lepo opremljeno, z dobro hrano ali brez, oddam v bližini tehnike in obrtne šole. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31737-33

Sobo

s posebnim vzhodom, takoj oddam s 1 ali 2 posteljama. Ulica na Grad 9. 31733-23

Sostanovalko

boljšo, sprejemem v svetlo in zračno sobo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31736-23

HRANILNIH VLOG

Zadružne zveze in Ljubljanske kreditne banke potrebujem v večjih in manjših zneskih. Plačam visoko ceno takoj v gotovini. Prodajna vloga Kmečkega hranil in posojilnega doma v Ljubljani in vseh zneskih Mostne hranilnice Ljubljanske. Trg. ag. za bančne in kreditne posle

Al. Planinšek

Ljubljana, Beethovnova ul. 14/1, telefon 35-18. 31736-16

Posojilo

ščem proti sigurni zastavi. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod »30.000.« 31745-16

Za knjižico

Kmetijske posojilnice Ljubljana, prodam nov radio aparat. Poudrbe pod šifro »Radio« na ogl. odd. Jutra. 31721-16

V najem

z mošnim blagom na doželi, prav dobro poljano, jam v naslem ali prodam takoj. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlata jama.« 31676-17

Staro in mlado

je veselo zbrano okrog božične jelke in se skupaj vsele tega svečanega dogodka. Radostne obraze otrok pri igri in celo to veselo razpoloženje lahko posnamete z Zeiss Super Ikonto 6x6 cm. Ta kamera združuje veliki format z mnogimi prednostmi aparata malega formata. Obširen prospekt zamorete dobiti v vseh trgovinah te stroke ali pri glavnem zastopstvu: tvrdki M. PAVLOVIČ, Beograd, Mil. Draškovića 9.

Stanovanje

11-12-13 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosobno stanovanje

oddam mirni stranki, Streliška ul. 22. 31734-31

Lepo dvosobno stanovanje

z vsemi pritlikinami, oddam takoj. Rožna dolina, Cesta IV., šte. 23. 31731-31

Sobno odda

Beseda 1 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

strogo separirano, oddam solidnemu gospodu. Streliška ul. 22. 31735-23

Lepo sobo

z 1 ali 2 posteljama, zelo čisto, separirano, parket, elektrika, oddam, Stari trg 47. 31717-33

Lepo sobo

z uporabo kopalnice, oddam gospodu 1. juna n. j. Reeljeva c. 16, hišnik. 31715-31

Sobo

lepo opremljeno, z dobro hrano ali brez, oddam v bližini tehnike in obrtne šole. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31737-33

Sobo

s posebnim vzhodom, takoj oddam s 1 ali 2 posteljama. Ulica na Grad 9. 31733-23

Sostanovalko

boljšo, sprejemem v svetlo in zračno sobo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31736-23

HRANILNIH VLOG

Zadružne zveze in Ljubljanske kreditne banke potrebujem v večjih in manjših zneskih. Plačam visoko ceno takoj v gotovini. Prodajna vloga Kmečkega hranil in posojilnega doma v Ljubljani in vseh zneskih Mostne hranilnice Ljubljanske. Trg. ag. za bančne in kreditne posle

Al. Planinšek

Ljubljana, Beethovnova ul. 14/1, telefon 35-18. 31736-16

Posojilo

ščem proti sigurni zastavi. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod »30.000.« 31745-16

Za knjižico

Kmetijske posojilnice Ljubljana, prodam nov radio aparat. Poudrbe pod šifro »Radio« na ogl. odd. Jutra. 31721-16

V najem

z mošnim blagom na doželi, prav dobro poljano, jam v naslem ali prodam takoj. Poudrbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlata jama.« 31676-17

Stanovanje

11-12-13 Din, Lavček 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosobno stanovanje

oddam mirni stranki, Streliška ul. 22. 31734-31

Lepo dvosobno stanovanje